

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5:50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1:90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6:50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2:30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Zboruje se dalje!

Ko se je dr. Šusteršiču dostavila prepoved ljubljanskega »tabora« in ko je sprevidel, da mu dne 12. oktobra ne bode mogoče pobijati liberalcev po Ljubljani, raztogotil se je ter sklical »izvrševalni odbor vodstva katoliško narodne stranke«. In ta vezanimiva korporacija je sklenila med drugim tudi, da se bodo, ako bi vlada ni dovolila v Ljubljani ljudskega tabora, vršili trije ljudski tabori en dan, in sicer eden za Gorenjsko, eden za Dolenjsko in eden za Notranjsko. Dobro, nimamo nič proti temu! Nekaj se bode že dalo skupaj zbornati, posebno če pokažejo kaplani in fajmoštri kaj grošev, ker se katoliško navdušenje brez cvenka nikjer vneti ne da. Nastane pa zopet prepir radi kraja, ker je gotovo, da se tudi naprednjaki niti po gorenjskih, niti po dolenjskih, niti po notranjskih mestih ne bodo pustili pobijati dr. Šusteršiču na ljubo! Dr. Šusteršič je sam prepričan, da mu bo poseči po kozarcu vode in da mu bo priliti precej tekočine v tisti ogenj, ki sedaj plapolja ne med našim dobrim ljudstvom, pač pa med pokvarjeno našo du-

hovščino. Kaj, ko bi takoj sedaj posegel po tem kozarcu, pa ga izlil med navdušenje za tako imenovane ljudske tabore! Čemu treba siliti v mesta, kjer teh taboretov itak nikdo ne mara, in kjer se do seže kvečjemu kak nekatoliški pretep? Gospoda naj ostane lepo na deželi, kjer bode po farovžih vzlic taboru mirno in s slastjo lahko piške obirala! Tudi ima pri tem obilo najlepših krajev na razpolago. Za Gorenjsko bi priporočal Šent Vid nad Ljubljano, kjer bi se Belčev pleh lahko primerjal s plehom, katerega bodo kovali na katoliškem taboru! Tudi bi se »taborit« lahko podali v nedodelane škofove zavode, da bi se na lastna očesa prepričali, kako počasi rase stavba, kateri je Bog odrekel svoj blagoslov.

Na Dolenjskem imamo zopet Šent Vid pri Zatičini! Imeniten kraj radi prešičkov, katere izrejujejo leto za letom pridne gospodinje v njem! Imeniten tudi zategadelj, ker ima v njem svoj dom jeden največjih in najpristnejših katolikov, kar jih je mati Slovenija kdaj rodila. Rojstni kraj Janeza Petra Vencajza je za katoliški tabor kakor nalašč ustvarjen, in zategadelj upamo, da dr. Šusteršič, kadar bo po Dolenjskem katoličanstvo reševal, ne bode prezrl zatiškega Šent Vida!

Glede Notranjske smo nekoliko v zadregi! K sreči ta ima tudi Šent Vid. Vas je to, nekje nad Cirknico, ki se odlikuje s tem, da ima ondi vsak drugi vaščan dr. Ignacija Žitnika za resnicoljubnega človeka, njegovega sorodnika Kobija z Brega pa vsak tretji vaščan za pošte nega in pobožnega moža! Kraj je tedaj za katoliški tabor vnašač prikladen, ter vživa tudi prednost, da bi vsi trije katoliški tabori vršili se en dan, in povsod v enem Šent Vidu.

Na korist dobri stvari prosimo gosp. dr. Šusteršiča, da naj o našem nasvetu premišlja. Pa že skoraj vemo, da vrže pod klop ta dobri in iz najboljšega srca izvirajoči nasvet in da bode zopet v mesta silil. In kar vidimo, kako bo vihtil krvavo svojo mesarsko pest in kako bo izdal tudi za mesta po deželi železno svojo

parolo: liberalce je pobiti! Bolj, ko se bode bližal dan omenjenih treh taborov, bolj bo ta katoliški mož ščuval k »mesarskemu klanju« po mestih, tako da končno našo deželno vladu primora, da prepove tudi vse tri v govoru stoječe tabore, ki bi toliko bolj klaverno izpadli, ker ž njimi ne bode v zvezi ne romanje in ne odpustek! Morda pa naš škof za te tabore kakšno posebno molitvico skuje, kar bi sedaj, ko romanje odpade, tudi ne bilo napačno! Šusteršiču kakor tudi škofu pa kličemo glede vseh treh katoliških taborov: Brez strahu naprej!

Brez strahu! Prav tako, kakor smo mi brez vsakega strahu, kadar opazujemo celo to komedijo, katera se pod pokroviteljstvom knezoškofa Antona Bonaventura vpriparja sedaj po naši deželi! Zboruje se dalje! kličejo klerikanci, in svojim kaplanom po deželi pripovedujejo, da se sedaj naprednjaki od same bojazni kar tresemo, in da smo radi »možatega« postopanja dr. Šusteršiča zgubili glavo. Mi se še dobro spominjamo časov, ko se je o naši stranki govorilo, da ni družega nego neznatna klika, katera nima v deželi prav nikake zaslombe. Ta hrup in vrišč, ki je nastal sedaj po kaplanijah in župniščih, bi nas lahko navdal z velikim ponosom. Moramo biti faktor, mogočen faktor, če morajo klerikanci proti nam napeti vse svoje moči, in če mora izvrševalni odbor vodstva katoliško narodne stranke skleniti: Shodi po deželi se nadaljujejo! Zboruje se dalje! In to v deželi, kjer bi v mnogih okrajih »naše dobro ljudstvo« tudi škofov škorenj jednoglasno za poslanca volilo, če bi dr. Šusteršič tako ukazal!

Ali pustimo ponos! Kar je potrebno povedati, je pač to, da nasproti sklepom izvrševalnega odbora vodstva katoliško narodne stranke ne poznamo niti najmanjšega strahu. Čemu tudi! Vse, kar počenjajo sedaj ti prismojeni politiki, je navadno pobalinstvo najnižje vrste. S takim pobalinstvom se niso v politiki še nikdar uspehi dosegli in se tudi na

Kranjskem ne bodo. Tudi ne s pomočjo Grafove »Information«! No, pa recimo, da najnovejša Šusteršičeva modrost privede katoliško stranko do malega uspeha, to je do neznatne večine v deželni zbornici. Kaj potem? Ali menite, gospodje, da bode na to mirno in brez motenja pojedli svojo solato iz katoliške sklede? Ni je reči, koji se je lažje privaditi, kakor so slabe manire! Zategadelj se je tudi obstrukcije lahko privaditi! In ni je korporacije, ki bi se brez vsake težave z obstrukcijo zadušiti dala, kakor je deželni zbor kranjski, kojemu je vsako leto komaj poldrugi mesec k delu odkazan. V takem deželnem zboru, kakor vidimo pri Šusteršiču in Brejcu, lahko vsako otroče inscenira uspešno obstrukcijo. In kakor je katoliško narodna stranka posegla po tem izvanrednem sredstvu, tako sme po njem poseči tudi napredna stranka, kadar ne bi hotela prenašati dr. Šusteršiča puhloglavosti in surovosti.

To naj si katoliški gospodje za ušesa zapišejo, potem pa naj »dalje zborujejo«!

Gozdarstvo na Kranjskem.

(Dalje.)

Konec 16. stoletja so namreč tožili podložniki pri deželnoknežji kamori, da jih gozdarski mojstri zatirajo, ker jim v Štangiškem gozdu stavijo glede običajnih pravic vsakojake ovire. O tem zahtevano poročilo povdarja, da je že nadvojvoda Karol leta 1570 z vso resnostjo odredil, da ne smejo niti kmetje niti podložniki v Štangiškem gozdu brez vednosti deželnega kneza niti jemati lesa, niti živine pasti, niti rovtati. Ta odredba se ni dovolj izpolnovala, temu se je s sekanjem mladih hrastov v Štangiškem gozdu napravila večja škoda. Leta 1614 se je odposlala komisija na konjih ogledat Štangiške gozde, in ta komisija je dobil natančnejše navodilo, da popiše v prisotnosti občinskih županov vse najdene prestopke ter jih takoj kaznuje. Ta inštrukcija je bila naperjena zoper prestopke gozdarskih naredb,

LISTEK.

Bucek v hramu umetnosti.

Pretekli torek po kosilu je dejal moj prijatelj Bucek Buci z važnim glasom:

»Ljuba žena! Pred kratkim smo bili pri zamorcih. Danes te pa popeljem k drugi razstavi slovenskih umetnikov, da ne bodo Ljubljanci gobezdali: Gospod Anton Bucek, meščan in hišni posestnik, je tudi eden izmed tistih kajonov, ki ho- dijo samo zastoj slike gledat tja pred Schwentnerja!«

»Pojdimo hajši juthi!« je predlagala Buca. »Danes se mi nič kaj ne ljubi, naphavljati se.«

»Naka, ljuba moja«, je odločil Bucek. »Taki stvari se ne sme nikdar odlašati! Jutri izdajo kataloge, danes pa še ni nobenega. Tako si prihraniva par grošev in ostaneva vendar nobel!«

»No, potlej je pa že phav«, se je udala Buca in se šla napravljat.

Oblekla je seveda svojo paradno obleko od rumene svile z »lintvernom«, ki jo je imela že nekaj let za sila moderno. Na debelo glavo si je nateknila pošastni vijoličasti kalpak s »foglovžem«.

Ta častitljivi klobuk je bil iz kaj trepežnega blaga, »phav dobho ohhanjen in še zmeah kakoh čisto nov«. Bucek pa je zlezl v svojo antikvarično salonsko suknjo, ki jo je nosil sicer samo pri procesijah ali pa kvečjemu še na svojega godu dan.

Tako praznično našemarjena sta romala proti »Narodnemu domu«. Koder sta se pokazala, je vse gledalo za njima. In kjer je Bucek srečal kakšnega imenitnega gospoda, ga je precej prav prijateljsko pozdravil, da bi Ljubljanci, in med njimi zlasti Buca, da bi vsi videli, kako visoke znanice ima povsod. Stopal je nalašč še počasneje in postavneje nego druge dni.

»Smo že tukaj«, je dejal pred poslopjem, na katerem so vihrale slovenske zastave v rahlem jesenskem vetru. »Ali vidiš sliko nad vhodom? Sapraniš, toliko so jih imeli, da so jih morali celo venkaj obešati! No, zdaj mi pa res ni žal teh par grošev.«

Takoj potem je opazil podobo prijaznega hudiča, ki naj bi brezdvombno simbolično izražal, kako proketo fine stvarice so notri.

»Ta pa, ta!« se je razveselil Bucek.

»Le poglej ga, žena, kako vljudno se kosmati možakar muza, kakor bi hotel reči: Le noter, le noter, slavna gospoda! Bo-

dete videli čudne stvari za majhen denar. Pa ne bo treba nič kupiti! O — stoj no, ljuba moja! — O ti hudič ti, kako si kosmat! Pa kakšne kozje rogove ima! Pa kakšen rep! Kakor Peterbajzeljnov pudel. Že tak vrag sam na sebi je vreden vstopnine. Zdaj pa le naprej! Pa le mene se drži, da se mi v gneči ne izgubiš!«

Plačavši je stopil ponosno, obenem pa prav po domače v prostorno dvorano, okusno olepšano s slikami, kipi, zelenjem, okroglimi zofami i. dr. Obadva sta nekoliko postala kar v sredi.

»Čemu sva neki šla«, se je zmislila Buca. »Ali nisva bila phedlanskim ali kdaj tam v »Mestnem domu« že v taki zastavi? Jaz sploh nič ne hazumem o teh hečeh.«

»Tako ne smeš govoriti!« jo je posvaril Bucek. »Le glej, da te kdo ne sliši! Kot olikana žena in soproga posestnika moraš kolikor toliko razumeti o umetnosti.«

»Pa te zebe!« se je branila Buca energično. »Še tega se mi manjka!« Saj še ti sam nič ne veš o tem. Kaj bi tako govoril!«

»Tu se pa precej motiš«, jo je zavrnil Bucek z dostojanstvenim mirom. »Veš, te dni sem namreč pri »Črni govedini«

dvakrat kegljal z mladim slikarjem, ki me je natanko poučil, kakšna je vsa ta komedija. Pa mu tudi prej nisem dal miru, dokler mi ni povedal vsega, kar je sam vedel. Danes zjutraj sva bila pa povrh še notri, da mi je na licu mesta razložil kaj in kako.«

»Takole zaphavljaš denah!« ga je karala Buca.

»Nič ne de«, je odvrnil Bucek, »bomo pa naše hišne stranke zopet malo navili, da zaradi podpiranja domače umetnosti ne pridemo na beraško palico. Pa je. In tisti slikar mi je mimogrede tudi rekel, da imam veliko talenta v sebi. Jaz pa tako pravim, če bi dobil pravi pemzel v roke, primaruha, da se upam tudi takega hudiča namalati ali pa vsaj tebe.«

Gospa Buca je imela že besedo na jeziku, da bi vrnila Bucku nepremišljeno in žaljivo opazko, ko je primancala k zakonski dvojici gospodična Štrigalica.

»Majn Kompliment alerzaj!« ju je pozdravljala v milodonečem kuheltajču nepoboljšljivih ljubljanskih puric. »Zind auh drinen, gnedige Frav fon Buca?«

»Avh ih, natirlih!« je odgovorila rumenkasto nabigečana, milostiva z lahnim priklonom. »Ajn pisl Figuhicen gledat, vejo.«

t. j. zoper vsakršno pustošenje gozda, posebno zoper rovtanje, nadalje zoper lesno tatvino, zoper pašnjo koz, ki se je posebno intenzivno gojila v Štangiških gozdih ter provzročala veliko škodo. Nadalje se je obračala ta inštrukcija zoper prestopnike lovskih predpisov ter je izrečno zapovedala, da se morajo podložnikom odvzeti puške in veliki psi povsod odpraviti. Istočasno so dobili odposlani komisarji oblastveno legitimacijsko pismo na vse v Štangiških gozdih živeče župane, da morajo, kakor tudi podložniki slušati ukaze komisije. Kakršno je bilo takrat gospodarstvo v Štangiškem gozdu, opisuje poročilo vicedoma (namestnika) z dne 5. decembra 1616 na deželno knežjo kamoro v naslednjem: Veliko opustošenje Štangiškega gozda, ki se je konstatiralo po nedavno izvršeni jahalni komisiji, ima svoj izvor v letu 1598 razširjenem urbarju. Ne samo deželno knežji podložniki, temuč tudi podložniki drugih tujih graščin tako n. pr. iz Fužin, nemškega vit. reda, graščine Lubek in Višnjagora i. dr. so čestokrat po 50 debel naenkrat posekali ter v celih splovih zvozili v Zagreb. — Iz Štangiškega gozda so nadalje dobivali ne le deželno knežji podložniki, temuč tudi podložniki posvetne in duhovske gospodke les za domače potrebe. Toda jemati les v kupčijske namene se je energično ustavilo in prepovedalo. Tedaj pa so deželni stanovi naskočili v deželnem zboru v letu 1620 in ž njimi tudi prior bistriški, cesarja Ferdinanda II., naj prepoved zopet prekliče, ker so si njihovi podložniki — „ultra hominum memoriam“ — več stolet zraven deželno knežjih podložnikov si jemali les v cesarskih gozdih. Cesar je zapovedal, naj se postavi komisija, ki bo stvar preiskala in poravnala, počakati je poročilo te komisije ter se do tedaj ne sme ni storiti. — Za dobo 1620—1643 dajejo akti le malo poročil. Dne 24. sušca 1643 je izišla naredba cesarja Ferdinanda III., v kateri pravi, da je knez z nemalo jezo in nevoljo zvedel, kako se je v kneževini Kranjski pustošenje in iztrebljevanje gozdov na škodo prebivalstvu pomnožilo, in da še vedno kakor nalašč zaničujevaje izdano zapovedi noče prenehati požiganje, rovtanje in žganje smole, kakor se tudi ravno tako vztrajno gonijo škodljive koze v gozde ter se sekajo veje in vrhovi dreves. Cesar je vsled tega sklenil, v namen da se ta pustošenje odpravi in da se vspešno povzdignejo gozdovi gozdovi v interesu rudarstva in prebivalstva, sestaviti in razglasiti splošno obširno gozdarsko naredbu. Do tedaj pa se naj zagrozi gozdne zločine kaznovati s telesnimi in smrtnimi kaznimi. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 27. septembra.

Sklepi mladočeškega izvrševalnega odbora.

Dne 25. t. m. je imel mladočeški izvrševalni odbor svojo sejo v Pragi. Poročal je posl. dr. Pacák. Odboril se je iznova sklep, da začno Čehi proti nagodbeni predlogi obstrukcijo, ako se jim ne vrnejo jezikovne navedbe. Razni govorniki so ostro napadali vladu, ker se v zadnjem času pri nastavljanju

»Ih abr, ih bin abr šon fertik«, je dejala suha Štrigalica. »Vi inen abr das Klajd gut pasn tut, gar kajne Faltn und gar niks! Abr zo, jec abr mus ih ajn venik pošivankien gen. Hihi! No, zo abr fil Fr-gnign! Hihi, adija!«

»O ti salamenska Štrigalica!« se je razburil narodnjak Bucek, ko je odnesla mojskrica slabotne pete. »O ti žvirca! Pošivankien!« kakšna beseda je to! Ta suha južina, kako se spakuje! Potem pa še poje, da je »slovensko dekle!« Da mora človek v Ljubljani poslušat tak volapik!«

»Kaj boš godnjakul, ga je tolažila Buca, »phavilni pik je še meni včasih težko zadeti. Zdaj pa začniva gledati, gledati!«

Dočim so drugi gledalci izražali svoje misli in občutke ob umotvorih le šepetaje, sta Bucek in Buca govorila na ves glas. Potemtakem ni moglo biti drugače — kmalu sta obrnila občno pozornost nase in privabila nekatere opazovalce bliže. Buceku je bilo to prav všeč.

»Ta podoba tukaj«, je začel z gotovim glasom moža, ki ve, kaj govori, in se obračal zdaj k ženi zdaj k občinstvu, »ta podoba tukaj, št. 92., se imenuje »Izgubljeni groš«. Fant išče izgubljeni denar, pa ga prejkone ne bo nikdar našel, ker je preveč tema. Slikar, gospod Jakopič, bi mu bil sicer lahko pomagal, če bi mu bil naslikal par žveplenk v roko, pa mu je

uradnikov postopa krivično ter se zavračajo Čehi. Torej se dela ondi tako, kakor postopa štajerski Gleispach. Dr. Pacák je potem prečital dopis posl. Spinčiča, ki prosi Čehe pomoči za Hrvate, Slovence in Jugoslovane sploh. Odbor je sprejel resolucijo, da se tej prošnji ugodi. Preiskava proti posl. dr. Dyku, ki je hotel dunajske Čehe baje podkupiti, da bi glasovali za Luegerjance, se je poverila posl. Pantůčku.

Akcija macedonskega odbora.

Iz Carigrada poročajo, da so našli nedavno po končanem boju med turškimi vojaki in macedonskimi ustaši poziv insurgentov, v katerem se ustaši uče, kako naj rušijo železniške tire in železne mostove. Turki se torej boje, da začno bolgarski ustaši v kratkem delati škodo program. V vilajetih Solun, Monastir in Kosovo preiskujejo turške patrulje železniške proge ter so orožniki nastavljeni po raznih krajih. Vasi, ležeče ob železnici, so morali prevzeti jamstvo, da se program ne bo nič zgodilo. Tudi na mostove morajo na lastno odgovornost paziti kmetje. Baje so tudi med železniškim obojem Bolgari, ki so z ustaši v zvezi ter jih hočejo podpirati v zločinih. Železniške družbe so na to opozorjene ter jim je ukazano, vse sumljivce odsloviti. Bržčas pa turška uprava Bolgare po krivem sumniči, da bi nahujkala narod proti ustašem ter s tem ustaše osamila.

Klerikalni liberalci.

Francija ima sedaj specialiteto: klerikalne liberalce. V Bretagni so si namreč nadeli protirepubličanski klerikalci naslov liberalcev. V nedeljo so v Folgoštu ondtnji monarhistični duhovniki sklicali velikanski shod 50.000 oseb, med temi je bilo 15.000 otrok in več tisoč žensk. Na prostem je bil postavljen oltar in nad njim je visela zastava bretagnskih vojvod. Govorniki so bili duhovniki, ki so pripovedovali ganljive dogodbe iz življenja preganjanih puntarskih šolskih sester. Hkratu pa so agitirali za »kongres vseh francoskih liberalcev«, ki se snide v Parizu, da že pred prvo sejo parlamenta protestira proti zatiranju šol ter zahteva svobodo vesti. Kmetje so debelo gledali, ko so nakrat postali liberalci. V tem delu Francije so monarhisti naravnost predrzni. Vzlic prepovedi so postavili v Pin-en Mau-gesu spomenik puntarju Cathelineau, ki je bil l. 1793. vodja ustaje Vendejcev. Orožniki so spomenik odstranili.

Proslava 25letnice rusko-bolgarskih zmag na Šipki.

Od 23. t. m. do danes so se vršile slavnosti v spomin zmag na Šipki. Knez Ferdinand je 25. t. m. sprejel v Varni izkrcajoče se ruske goste. Tudi ministrski predsednik dr. Danev je bil ondi. Finančni minister Sarafov je šel v Burgas sprejemati goste. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič in grof Ignatijev in njegova gospa prideta po slavnostih v Sofijo, kjer bodo sprejeti slovesno. Veliki knez je bil na Šipki,

bila stvar kar tako menda že bolj všeč. »Izgubljeni groš« je vreden dvesto goldinarjev. Vendar, če bi hotel kdo dati kaj več, se umetnik ne bo branil. To dobro vem, ker mi je pravil vse to slikar te podobe sam.

In samozavestno se je ozrl Bucek po navzočih, stopal ob levi steni dalje in ocenjal podobo za podobo. Publikum z Buco vred pa za njim.

»72! To sliko imenuje njen slikar, gospod Grohar, »Sovražni sestra!« Leva sestra namreč noče dovoliti, da bi ji druga pomagala grabiti pokošeno travo, zato se ta bridko joka v robec, ki ga ji je umetnik nalašč v ta namen naredil pred nos. Kosci tam spredaj se za nobeno nič ne menijo. Bati se je torej, da se deklici zdajzdaj ne stepsti. Tale na levi ima eno nogo že privzdignjeno, da bi še v pravem času brenila sovražnico. Kiklje so mrzlo razsvetljene. 145. Dunajčanka iz ilovice.

Pri teh besedah je razlagajoči veččak potipal »Dunajčanko« po prsih.

»Mahš pheč!« se je razjezila ljubosumna Buca, na veliko radost prisotnega občinstva. »Kaj boš tuja dekleta šlatal!«

»Saj ni živa!« se je opravičeval Bucek.

»Saj to je havno najghše«, je zabavljala razjarjena žena, »da še mhlčem ne daš mihi, če so ženskega spola in mladi.«

»Mlada pa tudi ni«, se je zagovarjal

kjer si je ogledal vojaške neštete grobove. Na prelazu sv. Nikole, kjer je divjal leta 1877. najerditejši boj med Rusi in Bolgari na eni ter Turki na drugi strani, je bila svečanost dne 27. t. m. ter se je blagoslovila spominska cerkev. Večina gostov se je bojov l. 1877. sama vdeležila. Včeraj in danes se vrše manevri bolgarske vojske. Napravili so se vsi tisti boji, kakor v takratni nepopisno krvavi in ljuti vojni. Danes se polaste Bolgari utrjenega tabora Sulejmana paše pri Šejnovu, ki ima še stare utrdbe in okope, seveda popravljene. Tudi na Šipki so se popravile utrdbe. Slavnost ima vojaški in političen značaj. Spomin na požrtvovalnost in junaštvo Rusov, ki so osvojili Bolgare turškega jarma, se oživi danes ter se utrdi priateljstvo in hvaležnost Bolgarov do slovanske Rusije. Grof Ignatijev je bil diplomatski zastopnik Rusije pri sklepanju miru v San Stefanu, kjer je prevzela Rusija gospodstvo na evropskim orijentom.

Najnovejše politične vesti.

Albanski nemiri. Albanski glavar Mustafa Agiz se je utaboril s 1000 možmi blizu Mitrovice ter grozi mesto zažgati, ako se ne izpusti njegov sin, ki so ga nedavno zaprli zaradi rop. Pri vasi Labarey so se že tudi sprejeli Mustafaovi ustaši s turškimi četami ter je bilo na obeh straneh mrtvih in ranjenih. — Berolinski mestni svetnik Kaufmann se je končno odpovedal županstvu ter se pripravljajo nove volitve. — Ugovor zoper ameriško mornarico, ki se je izkrcala v Kolumbiji, je poslal general Salazar ameriški vladi Washingtonu. Kolumbija vidi v tem početju prizadevanje Zjedinjenih držav, da se dežele polasti. — Novi irski podkralj Dudley je svečanostno prispel v Dublin. Prebivalstvo ga je skrajno hladno sprejelo. — Atentat z bombo na predsednika Roosevelta? V neki veliki newyorški hotel je vrgel nekdo bombo, ki je ubila storilca ter ranila okoli 30 oseb. Takoj se je raznesla vest, da je v istem hotelu stanoval predsednik Roosevelt, kateremu je veljal atentat. To pa ni bilo res, temuč se je neki Wekree le hotel maščevati na hotelirjem, ker mu ni dal hčere za ženo. — Deželnozborske volitve na Moravskem. Izvršilni komite mladočeške in staročeške stranke sta imela vsak zase seje ter sta sklenila, da obstoječi kompromis velja tudi za predstoječe deželnozborske volitve na Moravskem. — Nemško-kitajska trgovinska pogodba se pripravlja. — Klerikalni francoski major Le Roi, ki ni hotel izvršiti danega mu povelja glede izgona šolskih sester, je bil v Nantesu obsojen, da izgubi šaržo in službo.

Dopisi.

Iz Doba. »Ponesrečena velika predstava«. Pod tem duhovitim naslovom razkoračilo se je na duhu

ubogo, ako ne tudi na umu bolno človeče v »Slovenec« in je pogrelo prav pristne klerikalno lažnive stvari. Da bi se imela vršiti 7. septembra veličanska ljudska veselica v Dobu, je znana stvar. A kako se bo vršila veselica tako, kakor smo nameravali, ko se je župan g. Boštjan Zarnik, ne da bi se bil o vsebini iger prepričal, ampak kar na besede navadnih delavcev, zelo prizadetega čutil in vsled tega vse svoje moči napel, da je preprečil igri. Dopisnikar se hvali v »Slovenec«, kako da so se veselili te veselice, katere čisti dobiček je bil namenjen tako potrebni požarni brambi in prekoristni družbi sv. Cirila in Metoda, in kako da je župan naklonjen požarni brambi. Da je zelo naklonjen, tega nihče ne dvomi, ker je storil vse, da je preprečil igri, njemu so bila dobra še tako umazana sredstva, in vse le vsled tega, da bi osramotil požarno brambo, jo popolno uničil in potem dobil v svoje roke. Če pregledamo vsebino igre, vidimo, da je ves strah župana, da se hoče blamirati, odveč in tu ravno se vidi, kako nizek po duhu je g. župan, še nizkejši pa njegov dopisnikar. Igra je kakor nalašč pripravna, da se vprizori pri veselici, katero priredi kaka požarna bramba. Igra ima namen, pokazati prostemu ljudstvu, kako potrebna je požarna bramba. Ako se tu vidi, da je župan odločen nasprotnik, da bi se ustanovilo tako društvo, mislimo, da je jedin dobski župan na Kranjskem še tako zaostal, da bi se v današnjih časih čutil prizadetega. Kar se pa tiče dramatične vprizoritve »100 peklenščkov ali Krjavelj na barki« ne moremo drugzega pripomniti, kakor, da se je dobski župan bal, da bi ga ne razsekali kot hudica. Ima gotovo slabo vest in še ni pripravljen na smrt. Dalje je treba pripomniti, da je človeče, izumitelj članka v »Slovenec«, jako slabo poučeno in je tudi slabo videlo, če prav si prizadeva jako natanko popisati, ker omenja celo, s kakim konjem so se trije gospodje vozili, ko so vabili odličnejše ljudstvo. Tu se hoče tudi iz teh nekoliko pošaliti, a tu je treba pripomniti, da to ni dotičnim gospodom v nikako sramoto, sramotno pa je, da je županov sin šel osebn na dom nekega gospoda, kateri je tudi vabil, in hujskal tam njegove stariše, da je sramotno, poniževalno, ako dijaki sodelujejo pri veselici, katero priredi požarna bramba. Grda laž je, da so vse hvale vredni in požrtvovalni g. diletantje hodili že nekaj dni poprej maskirani po vasi. Garderobo smo dobili šele v soboto zvečer pred veselico. Resnično pa je, kar omenja dopisnik, da je ljudstvo godrnjalo, ko je zvedelo, da sta igri prepovedani, toda ne nad požarno brambo, ampak nad županom, bolje rečeno županjo, ker to velja, kar ona reče. Goljufal in sleparil ni po našem mnenju nihče, ker je užitek, katerega so imeli udeležniki od petja in godbe, 20 kr. vreden. Da bi bil kdo tako

Dalje v prilogi.

niki razločujejo štiri sorte perspektive, in sicer perspektivo črt, zraka, potem pa ptičjo in žabjo perspektivo.

Začudena Buca je kar z odprtimi usti gledala Buca; nekako čuden in nevaren in pošasten se ji je zdel v svoji nenavadni učenosti. On pa je nadaljeval svojo razpravo:

»Ako se kdo, gospoda moja, ustavi sredi drevoreda pod Tivoli in vidi, da se drevesa obeh strani navidezno zmeraj bolj bližajo proti sprednjemu in zadnjemu koncu, potem je to perspektiva črte. Perspektiva zraka je pa vse kaj drugega in sestoji v tem, da mora dober umetnik daljne gore modro nabarvati, dasi so v resnici zelene, če jih kdo natanko od blizu pogleda. Ako stoji kdo na vrhu Grada in gleda na Ljubljano doli, potem je to zopet druga perspektiva, namreč ptičja. Ako pa sedi kdo v »Zvezdi« in gleda na Grad gori, je to žabja perspektiva. Kakor vidite, cenjeni poslušalci, vse te perspektive niso taka umetnost, kakor bi si morebiti kdo mislil.«

Tako in enako je poučeval Bucek hvaležno občinstvo in sijajno pokazal, da ni samo prijatelj lepih umetnosti, ampak tudi temeljito izobražen veččak. In ta dan je imponiral celo zavzeti Buci. Občudovala je svojega umetniško navdahnjenega moža nekam ponižno iz žabje perspektive.

Rado Murnik.

umazan, da bi bil denar nazaj zahteval, ne vemo, morebiti je bil tak dopisnikar sam, ako je bil sploh na veselici. A ne glede samo na užitek, tudi vsled tega nam ne more predbacivati nihče goljufije, ker smo prepoved dobili par ur pred veselico, ko je bila vsled priprav vsake sprememba nemogoča. Zelo bode v oči živahnost in veselje, katero se je razvilo zvečer na plesišču, ali kakor ga imenuje dopisnik, na »mlatišču«. Tu bi le radi izvedeli, ali so pretečeno leto pri vprizoritvi »Rokovnjačev« plesali pri županu na mlatišču, katero je bilo nalašč tako pripravljeno, da so ljudje lažje padali, ali v kakem steklenem salonu. Čudno se nam zdi, da vidi dopisnik pri županu vse tako v redu in fino, drugod pa jako skromno in poniževalno. Tu pa zahteva požarna bramba, da dopisnik pove zanimivosti, katere so se na mlatišču godile, in o katerih po njegovem mnenju govori oklica. Ako tega ne stori, se bo postopalo sodnijsko proti uradništvu »Slovenca«. Iz dopisa se vidi jasno hudobni namen nasprotnikov, da bi pač vse ljudi, tudi one, ki so bili do sedaj naklonjeni požarni brambi, dobili za se. Tako omenja tudi g. župnika, da se mu predbaciva, da je on vse zakrivil. A tu moramo pripomniti, da si požarna bramba šteje v čast, da ima takega župnika, kateri ji do sedaj še ni nikdar nasprotoval, ampak jo je vedno podpiral. Pomilujemo pa dalje dopisnika, da se zaletava v nekega ljubljanskega gospoda, kateri je po njegovem mnenju videl le nekaj šol, ker pomanjkanje šol bi se moglo le dopisniku očitati, ker ne zna do 10 šteti. Poleg domačinov, katerih pa ni mogel prešteti, ki so ostali na veselici, je videl 10 natakarič, a bilo jih je le 7. Tujih udeležnikov pa sploh videl ni. Trdi tudi, da je ves gmotni deficit zakrivil odbor treh kratkovidnih oseb, ali odbor obstoji iz 7 oseb, ki pa niso tako kratkovidne, da bi ne uvidele, kaj name-rava dopisnik.

Šipka.

(Ob 25letnici bojev za osvoboditev Bolgarije.)

Dne 23. t. m. so se začele velike slavnosti, ki se zaključujejo danes, vprizorjene od bolgarske vlade, v spomin bojev na klanec Šipka pred 25 leti. Poleg političnega pomena, ki ga imajo te svečanosti, katerih se udeležuje tudi ruska vojska, na čelu veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ima spomin na one silne in znamenite boje tudi velik zgodovinski pomen. Pri svečanostih so se izvajali veliki vojaški manevri, in sicer iste operacije, ki jih je izvajala ruska vojska v usodnem boju pri klanecu Šipka, kjer se je z zmago ruskega orožja nad turško vojsko začela vrsta zmag, ki so osvobodile Bolgarsko iz turškega jarma. Prehod ruskega generala Gurka čez Balkan, zmaga pri Šipki nad Sulejman-pašo in zmaga pri Plevni nad Osman-pašo so tri najznamenitejše bitke v rusko-turški vojni. Samo zmago pri Šipki so Rusi izvojevali z velikim naporom; tu je stalo nasproti mnogobrojni turški vojski v najodločnejšem času komaj 13.000 Bolgarov in Rusov. Po službenih turških virih je padlo v raznih bitkah pri Šipki v času od 21. do 28. avgusta 20.000 turških vojakov.

Od starega bolgarskega kraljevega mesta Tirnove pelje cesta proti Balkanu v južno zahodni smeri in prekorači v klanec Šipka balkansko pogorje. Iz lepe bolgarske, hribovite dežele, se vije cesta po romantični dolini Jantra skozi goste lesove mimo samotnih vasi in se vzpenja počasi navzgor. Na južni strani Balkana je ta cesta jako strma, ker pada na tej strani Balkan skoraj navpično navzdol v rumeljsko nižino. Na višini leži naravna utrdba sv. Nikole, ki obvladuje vso cesto; na vzhodu in zapadu pa ga presegajo še višji hribovi, ter je potemtakem branitelj tega klanca od te strani nezavarovan. To je prizorišče znamenitih bojev leta 1877.

Lahko in z malimi izgubami je ruski general Gurkov v juliju zavzel klanec Šipko, katerega bi bili lahko Turki napravili brez težkote v veliko oviro ruskemu prodiranju. Ali potem je sledil velik odpor. Rusi so svojega nasprotnika preizkusili; pri Plevni jim je zadal stari lev Osman-paša težke izgube in Rusi so morali Rumelijo zapustiti.

Klanec Šipko je zasedla malobrojna ruska moč. Dne 19. avgusta je sklical ruski general Radecki vojni svet v Tirnovu. Bilo je sporočeno, da prodira Sulejman-paša od juga napram Balkanu. Na dve strani je lahko obrnil svoj naskok; na Šipko in na levo rusko krilo, severno od Balkana. Radecki je menil, da je poslednje Sulejmanova namera ter zato poslal precejšnjo pomoč na vzhod, na Šipko pa le en infanterijski regiment. Isti čas

je imel Sulejman-paša vojno posvetovalje in se odločil za naskok na klanec Šipko. Napad je postal velikanski in odločen; na nepremagljivi ruski utrdbi so se drobili turški bataljoni drug za drugim. Vsak dan so sledili drzni naskoki, in položaj Rusov je postajal od dne do dne strašnejši. Turki so napeli vse sile, da zamejo in obkrožijo rusko posadko. Ko je vroče avgustovo solnce dne 23. se nagibalo k zatonu, je bil krog okrog Rusov že skoro sklenjen. Višine na vzhodu in zahodu nad sv. Nikolo so bile v posesti Turkov, in njihova posadka je bila jako močna. Noben bataljon ni mogel priti v grozni stiski se nahajajoči ruski četici na pomoč, ne da bi bil prisiljen iti skozi ogenj turških pušk, ki so grozile od obeh strani. In kako je bila potrebna Rusom pomoč! Šest ruskih in štirje slabi bolgarski bataljoni so bili tam že neprestano 22 ur pod orožjem. Neusmiljeno je žgalo poletno solnce nanje, in nikake vode ni bilo v ruskih vrstah. Že 3 dni niso kuhali in Rusi so se morali v obupnem boju umikati od vrste do vrste. Stali so že v zadnji poziciji, in njihova moč je pričela padati. V tem odločilnem trenutku jim je prišla na pomoč ruska baterija; strelci 4. brigade so posedli kosaške konje in hiteli skozi turški ogenj utrujenim tovaršem na pomoč. Bilo jih je le 200 mož, toda Turki so se ob nastopajočem mraku motili v njihovem številu, posebno še zato, ker so Rusi poskusili zadnji obupni odpor, in naval Turkov je bil odbit. Šipka je bila rešena.

Bila je rešena, četudi je Sulejman-paša še dan za dnevom naskakoval rusko posadko. Sedaj je ruski general Radecki spoznal, za kaj se gre, in skozi gorske lesove so se usipale ruske čete na ono mesto, katero so Turki poskušali zajeti. Da je Sulejman dne 23. avgusta dosegel vspeh, kateremu je bil že tako blizu, bi bili ruski borci od treh strani obkroženi in vrženi v Donavo. A Turek še ni popustil; naskakoval in bombardiral je dan za dnevom, in ko je bil že tako oslabljen, da so ruske čete od obrambe prešle k napadu, je podvzel dne 17. septembra še enkrat divji naskok. Tedaj je bilo, ko je četa Turkov prisegla na koran, da ali osvoji rusko posadko ali umrje, ta četa je preplezala skoro navpično steno ruske utrdbe in vdrla v rusko baterijo šte. 2. Rusi so jih zopet naglani v bog, in v grmovju in trnju pod obzidjem so obležala trupla teh hrabrih napadalcev na stotine, brez pomoči izdihajoč pod žarki nevsmiljeno pripekajočega solnca.

To je bil zadnji veliki boj na Šipki. Ali zagrizeni in ljuti sovražnik še ni odnehal. Nepremično so stali Turki v nevtrni bližini ruske posadke; za svojimi baterijami, v rovih in obkopi, med deževjem bomb so opazovali Rusi žilavega nasprotnika. Jeseni je sledila zima, zavleli so ledeni vetrovi okrog gorskih višin in gost sneg je legel na Šipko. Noben ogenj ni več zadostoval; slabo oblečena ruska posadka je zmrzovala in glad je moril Ruse. To je čas, o katerem nam je ruski slikar Veraščagin zapustil ono žalostno spričevalo: »Na Šipki ni nič novega«. Veraščaginova slika je neravnost pretresljiva; nič novega ni, le boren vojak stoji na straži, puška ima v roki, in sneg ga počasi zakriva. V tem času se je 24. ruska divizija skrčila na tretji del svojih vojakov.

Pet mesecev je morala ruska vojska vzdržati ta položaj. Bil je januar, ko se je zopet upala prodirati od Šipke proti jugu. Strahovit je bil prehod čez zasneženo gorovje, konji so se ugrezali na mestih do vratu v sneg. Na jugu Šipke je pričakoval Ruse Vesei paša; nanj sta udarila generala Skubelov in Mirski. Turki so se morali udati, in izhod na jugu je prišel zopet v roke Rusov. Cvetične livade vzhodne Rumelije so po poluletni pavzi zopet bile odprte Rusom. Klanec Šipka je izigral svojo zgodovinsko vlogo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. septembra.

— **Osebnosti.** Cesar je podelil računskemu revidentu pri računskem oddelku višjega deželnega sodišča v Gradcu, Matevžu Trobcu naslov in značaj računskega svetnika. — Deželnosodni svetnik Aleksander Ravnikar je premeščen iz Loža v Litijo, za okrajnega sodnika v Lož pa je imenovan Josip Pellegri, dosedaj sodni pristav v Ilirski Bistrici.

— **Shod v Hotedrščici** sklicalo je na jutrajšnjo nedeljo »Slovensko društvo«. Ta shod namenjen je občinam: Spodnji in Zgornji Logatec, Hotedrščica, Godovič, Črni vrh in Dule. Govornika sta dr. Tavčar in dr. Kušar. Pričetek ob 1/4. popoldne.

— **Obsojena obstrukcija.** Občinski zastop v Cerknici izreka enoglasno: da so oni poslanci, kateri so pod vodstvom dr. Šusteršiča s svojim surovim razgrajanjem onemogočili zasedanje de-

želnega zbora, storili neoprostljiv zločin nad našim ubogim narodom, ter preklinja usodo, katere je omogočila, da so taki ljudje postali zastopniki ljudstva. Občinski zastop protestira proti lažnivemu poročilu časopisa »die Information«, da se naše ljudstvo strinja s politikom dr. Šusteršiča, in pribija, da nobeden razsoden mož te občine ne odobrava vnebovpijočega početja dr. Šusteršiča in njegovih pajdašev. — V Cerknici, dne 26. septembra 1902. A. Pogačnik, župan. Anton Kravanja, Jurij Moden, Ivan Petrovčič, Franc Remžgar, Franc Šerko, Anton de Schiava, Franc Zagorjan, občinski svetovalci in Andrej Hren, Franc Kastelic, Andrej Krajo, Matevž Krašovec, Matevž Martinčič, Janez Oblak, Franc Pendič, Jožef Sigmund, Janez Svet, Janez Stergulec, Janez Strazišar, Anton Švigelj, Janez Švigelj, Matevž Turšič, Franc Verli, Matevž Završnik, Ivan Žitnik, občinski odborniki.

— **Kaj pa to?** V časopisih čitamo, da je ravnokar zboroval eksekutivni odbor mladočeške stranke, in da se je pri tem posvetoval tudi o neki spomenici, vloženi po državnem poslancu Spinčiču. Sklenilo se je, da bodo Mladočehi vse zahteve Jugoslovancov toplo podpirali v državnem zboru. Ta sklep — seve — sprejemljemo z zadovoljstvom v vednost, dasi še ne vemo, katere in kake so tiste jugoslovanske zadeve, kojim je zajamčena mladočeška podpora. Radovedni pa smo na nekaj družega. Vložena je bila spomenica po poslancu Spinčiču in brezdvajbeno v imenu kluba združenih jugoslovanskih poslancev, kar bi bilo naravnost netaktno, če bi Spinčič, ki je sedaj člen Šusteršičevega kluba, take in jednake spomenice na lastno pest pri tujih klubih vlagal. Istotako bi bilo za bodočo disciplino v združenem klubu prav slabega pomena, če bi bil omenjeno spomenico poslanec Spinčič zgolj v svojem imenu vložil. Ker pa Spinčič ni načelnik v svojem klubu, provzročil je s to spomenico mali »puč« v tem klubu in prav zelo nas mika izvedeti, kje in kako bode razlučeni Šusteršiči justifikiral ubozega Spinčiča, ki je stopil v zvezo z Mladočehi, ne da je poprej prosil privoljenja pri »Vsemogočnem« v Ljubljani. V Horjulu sta morala že dva položiti glavico na Šusteršičevo »čolo«, in sedaj čakajmo, kje se obglavi prijatelj Spinčič!

— **Dr. Šusteršič na shodu v Žireh.** O tem shodu smo izvedeli še mnogo podrobnosti. Navzočih je bilo komaj 100 možkih, vse drugo so bile ženske in otroci. Šusteršič pa je kvasil take neslanosti, da so se mu kar žirovske planke smijale. Govoril je o Rothschildu, ki ima toliko in toliko milijonov. Kaj bi se mu poznalo, je navdušeno vskliknil, če bi dal en milijon za Žirovce, ko mu vendar vsaka sekunda 13 kron nese? Zares izvrstno! Sedaj Žirovci vedo, kje jim je iskati pomoči. V Rothschildovih železnih kasah! Morda se pa še papež v Rimu, ki ima milijonov na ostajanje, spomni Žirovcev, pa k Rothschildovemu milijonu še svoj milijon pridene! Žirovcem svetujemo, da naj se v ti zadevi po dr. Šusteršiču oglase pri papeževi nunciatu na Dunaju — in milijon bodo imeli! Ne vemo, bi se dr. Šusteršiču bolj smejali, ali pa vaščanom v Žireh, ki verujejo takim prismođarijam. Dalje je govoril o dr. Tavčarju, da bi še danes krave pasel, če bi ga duhovniki v šolo ne bili poslali. To je že star dovtip, ki je brez vsake cene. Pozabil pa je Šusteršič povedati, da dr. Tavčar poštene duhovnike, kakor sta bila njegova dva strija, še danes visoko spoštuje, in da se bori le proti tistim duhovniškim zavržencem, ki trobijo v umazani Šusteršičev rog. Pri koncu pa se je bahal s svojim prijateljstvom z našim cesarjem, tako da žirovski vaščani prav trdno menijo, da se dr. Šusteršič in prešvitli naš vladar — vsaj kadar sta sama — tikata, in da je prav vselej povabljen na dvorno južino, kadar na Dunaj pride. To ni več smešnost, to je odločna norost!

— **Sprejem na komando.** Jutri bode birna v Cerklih. Škof pripelje se že nocoj tjekaj. Generalno komando v Ljubljani trudi se, da mu pokaže Potemkinovske vasi. V ta namen oznanilo se je preteklo nedeljo s prižnice, (potem pa še trdijo, da se prižnica ne zlorablja!) da

se imajo danes večer okna cerkljanskih hiš razsvetliti. — V Cerklih župnikuje Anton Golobič, jeden najmirnejših, najvestnejših in najzaslužnejših duhovnikov ljubljanske škofije. Škof dr. Jeglič obečal mu je, ko je prvič prišel v Cerklje, kanonikat, kakor že večkrat. tako je tudi v tem slučaju snedel svojo besedo. — Župnik Golobič je sicer kavaler; a da bi bil tega čisto pozabil, vendar ne moremo verjeti. Če je tedaj naročal razsvetljavo za sedanji škofov obisk v Cerklih, storil je to na višje povelje. — Sedaj naj pa širje občinstvo sodi, koliko so vredni iz Ljubljane naročeni in s prižnice zaukazani sprejemi škofa Antona Bonaventure!

— **Franca Kobal,** kmetica v Podkrajju, nas je počastila z »lastnoročno« pisanim poslanim, koje je objavila v »Slovincu«. V tem, po znanem Mezgu navdihnenim pismom nas mati Kobalica tako le pridruša: Podpisana prav nič ne zavidam tako imenovanega »razumnštva«, (V bodoče bodo še kravice po podkrajjskih bregovih mukale o tako imenovanem »razumnštvu«!) ki se zabava s takimi novicami »Slov. Naroda«; meni pa, ki sem navadna kmetica (Mati, ne bodite preponižna! Kdor zna tako pisati, moral je skoraj lemenat študirati!) se je toliko zjasnilo v glavi, (Kobalka, ali veste to za gotovo?) da bi tak liberalen list vrgla v hlev v zabavo svojim ščetinarjem! Tako, mati Kobalica! Torej naš list vrgla bi v hlev v zabavo svojim ščetinarjem! Kdor vidi, kako je mati Franca učena, ne bo se čudil, da v njenih svinjarih tudi ščetinarji — čitati umejo! Kaj, ko bi se Kobalka še malo bolj potrudila, pa bi svoje ščetinarje še pisati navadila. Potem bi se ne zabavali samo s čitanjem »Slov. Naroda«, temveč bi lahko mesto slaboglasnega Mezgu iz Podkrajja dopisavali — v »Slovenca«. Mezgu bi pa to zelo služilo, ker bi mu še več časa za zabavo s svojo kuharico ostajalo. Na delo torej, mati!

— **Vabilo „Slovenije“** priobčili smo v današnji številki, ter je slovenskim abiturijentom toplo priporočamo, dasi naše razmere s »Slovenijo« niso take, kakor so bile nekda. Društvo hoče biti nepolitično, ter je iz svojega programa izčrtalo še celo vsako brzojavko, v prvi vrsti, kakor vemo, na naš list. Vzlic temu ne gojimo nikake zamere, ker je bilo naše mnenje, da naj akademiki tudi v politiki vse pazljivo razmotrivajo, da si pa naj definitivno svoje mnenje ustanove še le tedaj, kadar prično delovati v praktičnem življenju. Prepričani pa smo, da bode marsikak akademik, ki sedaj podpisuje nezaupnice dr. Tavčarju, potem, ko stopi v praktično življenje, zapustil tisto Daničarsko nazaranje, ki je sedaj v modi pri dunajskih akademikih, ter pristopil k napredni stranki, katere ima — vzlic kričanju klerikalcev — v Slovincih še lepo prihodnost! Pa brez zamere!

— **Doslednost, oziroma onemoglost „Slovenca“.** »Slovenec« od srede se vrača še enkrat na svoječasno razpravo »Rimski klerikalizem« v našem listu, rentati in pljuva okoli sebe, kakor žganjarski čikar, končno pa pove, da ne bo odgovarjal niti »Slovenec«, niti škof znanstveno na dotično razpravo. To smo itak vedeli, da pri znanstvenih vprašanjih našim klerikalcem zmanjka vedno sape in — možgan. Vprašamo pa le poštenjakoviče pri »Slovincu«, ali njih pamet in spomin ne segata niti za mesec nazaj? Kmalu potem, ko so začeli oni za klerikalce usodni članki izhajati, objubil je »Slovenec«, da bo h koncu na vse stvarno odgovoril. Da, da, obljuba klerikalcem ne dela preglavic, saj obečajo, če treba, tudi nebesa in peklo, a dajo pa niti lurske vode zastoj.

— **„Svetovni nazori“ prefekta Korošca.** Kaj je že vse storil ta možiček iz uredništva »Slov. Gospodarja«, da bi opozoril merodajne štajerske politike na svojo blestečo zvezdo! A nočejo in nočejo razumeti njegovih pobožnih želj! In zdaj so že volitve v deželni zbor pred durmi, sedaj je tisti čas, ko se klatijo mandati »z vej«, kakor tepke jeseni, a Korošec še vedno nima mandata, niti biljeta za kandidatuuro. To pa je možu, ki je baje ljubljene škofa, že preveč, da niti njegovi stanovski tovariši nočajo videti, kak talent tiči v semenišču v Mariboru. In vendar je praskal v svojem listu v enomer na strune, ki bi po njegovih mislih

morale blažiti konzervativno ušesa. Hodil je tudi na daljše shode v Savinjsko dolino, rohnol proti novi šoli in naprednemu učitelstvu, da so mu bele pene obrobale blagoslovljena usta. Vse ni nič pomagalo. Ljudje ga poslušajo, tudi čitajo njegove izbruhe, toda njegove odine srčne želje le nočejo razumeti. In mandate si določujejo in ponujajo na zaupnih shodih, kakor bi niti ne bilo v Mariboru prefekta in urednike Antona Korošca. Sveta jeza ga je vsled tega popadla 23. septembra, spravlil se je nad „Razmere na Štajerskem“ ter jih poslal v „Slovenca“. Da pa bi ga tudi „Slovenec“ ne pustil na cedilu, zabelil je polivko svojega srca in žolca z žarko mastjo o prepovedanem „Slov. Narodu“ ki ga čitajo celo odlični štajerski možje. O krivici krivic! In ti možje še imajo vedno več vpliva pri ljudstvu kakor on, Korošec, ki ta list proklinja ter povzruha maslene kreposti v „Gospodarju“. Možicelj trepeče na vse strani. Boji se liberalcev, boji se „Štajerševih“ pristašev, boji se organiziranih kmetov, najbolj se pa boji zavednih narodnjakov da bi ga morda pri razdelitvi mandatov prezrli. Pravzaprav je že moral zvedeti, da je prezrt, sicer bi ne imel toliko poguma, da naravnost dolži: „Da, javno moramo priznati da so naši rodoljubi razun nekaterih na Štajerskem vse premoale delavni in poštvovalni za občno korist.“ Sedaj pa imata n. pr. Žičkar in Lendovšek merodajno spričevalo! Končno pa v svoji skromnosti ničesar drugega ne zahteva, kakor da se mora izvoliti skupen vodja štajerskih Slovencev (umevno da le prefekt Korošec) kateremu bo stal na strani narodni svet. — Mi pa le želimo, da bi to neprestano pihanje in streljanje Koroščevo že vendar enkrat razgnalo štajersko meglo, da bi se zagledala sebičnost te vrste ljudi, in da bi se našel mož z dovolj pogumom, ki bi prijel vajeti in bič, ošvrknil vse one, ki se obešajo na voz, napredka ter zaklical vsem samostojno mislečim: Mi pa vozimo naprej do napredka in svobode ter nočemo nazadnjaških cokelj!

— **Prestop k protestantovski veri.** Mera je polna! V Jesenicah na Gorenjskem so prestopile predvčerajšnjem štiri rodbine z 18 osebami od rimsko-katoliške cerkve k protestantom. Religiozni akt je vodil evangelijski župnik g. Jaquemar iz Ljubljane. Več drugih obitelj je izjavilo pri tej priliki, da storijo isto. To je sad hujskanja župnika Ščinkovca in breztačnosti škofa Jegliča. Več o tem še izpregovorimo.

— **Ustanovitev delniške družbe združenih pivovaren žalec in Laški trg v Ljubljani.** Včerajšnjega nadaljevanja ustanovnega občnega zbora navedene družbe se je udeležilo 24 delničarjev, kateri so zastopali 148 delničarjev z 2726 delnicami. Predsedoval mu je gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, kateri je v kratkih besedah očrtal pomen in važnost tega novega podjetja, na kar se je prešlo k dnevnemu redu. O prvi točki, to je o nakupu pivovaren, je poročal gospod dr. Karol Triller, pravni zastopnik ljubljanske kreditne banke in sicer na podlagi pogodbe, katero je sklenila ljubljanska kreditna banka, in poznejšnega dodatka v to izvoljene cenilne komisije, v kateri so bili gospod dr. Ivan Dečko, Hugo Eberl, Ivan Širca in Ladislav Pečanka. Istim pridružil se je še zapriseženi cenilec Ferdinand Golgranc iz Gaberja. Vse predlagane točke se na to soglasno sprejmejo. Predsednik naglašja, da se je s tem sklepom ustanovila delniška družba in da, ako bode ugodno uspevala ta delniška družba, bodo dobili Slovenci večje veselje za ustanovitev novih večjih industrijskih podjetij. Na to predlaga gospod dr. I. Serbec, da naj izreče občni zbor zahvalo kreditni banki za zasluge, katere si je pridobila za ustanovitev te delniške družbe, kakor tudi gospodu Simonu Kuketu. Ta predlog se soglasno sprejme s pristavkom, da se to zabeleži v zapisniku ustanovnega občnega zbora. Gospod predsednik stavi k temu še dodatni predlog, da se zabeleži v zapisniku zahvala delničarjev gospodu dr. I. Karlovšku, kateri se je največ trudil pri razpečavanju delnic, kar se tudi soglasno sprejme. Pri določitvi števila upravnih svetnikov nove delniške družbe se sprejme končni predlog gospoda dr. Ivana Dečka, kateri predlaga, da naj bodo poleg delegata ljubljanske kreditne banke še osem upravnih svetnikov. Delegatom ljubljanske kreditne banke je določil upravni svet svojega predsednika gospoda Ivana Hribarja, kar se sprejme z navdušenjem na znanje. V upravni svet izvoljeni so

bili z 2726 glasovi sledeči gospodje: dr. Ivan Dečko, odvetnik iz Celja. Hugo Eberl, posestnik iz Ljubljane, Simon Kuketz, pivovarnar iz Žaleca, Fran Roblek, posestnik iz Žaleca, z 2676 glasovi: Alojzij Vodnik, posestnik iz Ljubljane, z 2667 Ferdinand Roš, župan iz Hrastnika, z 2311 dr. Josip Serbec, odvet. kand. iz Celja in z 1569 dr. J. Karlovšek, odvet. kand. iz Celja. Na predlog predsednika so bili izvoljeni revizorjem gospodje Arnošt Beženšek, uradnik banke Slavije v Ljubljani, Vít Hrdina, prokurist Živnostenske banke na Dunaju in Ladislav Pečanka, ravnatelj ljubljanske kreditne banke, namestnikom istih pa gospodje Ivan Wakonigg, trgovec iz Šmartna in Ivan Brezovnik, posestnik iz Vojnika. Po dokončanih volitvah zaključil predsednik zborovanje, ter se zahvali delničarjem na tako obili udeležbi. Pri prvi seji upravnega sveta je bil izvoljen predsednikom nove delniške družbe gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, podpredsednikom pa gosp. dr. Ivan Dečko. Slavnostni banket, na katerega je gospod Simon Kuketz povabil vse udeležence ustanovnega občnega zbora, zaključil je ustanovitev nove delniške družbe, katera nam je lep znak složnega delovanja kranjskih in štajerskih slovenskih rodoljubov in nam daje nade, da bodo temu prvemu koraku na industrijskem polju sledili še drugi. Novi delniški družbi pa želimo z besedami njih predsednika vivat, floreat, crescat.

— **Peticija na visoko c. kr. deželno vladu v Ljubljani.** V pisarni I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani je razgrnjena prošnja na c. kr. deželno vladu v podpis, da ista blagovoli ustaviti eksekutivno prodajo zaradi zao stalih obrokov brezobrestnega potresnega posojila. Davkoplačevalci ljubljanski se tedaj naprosijo, da sigurno podpišejo lastnoročno to prošnjo, ki leži v pogled dne 27. 29. in 30. septembra t. l. od 4. do 7. ure zvečer v društveni pisarni. (Dvorni trg št. 1)

— **Slovensko gledališče.** Danes se igra kot prva predstava »Gospod Jakob«, narodna drama s petjem. Jutri se igra ponovi.

— **Lože v slovenskem gledališču** so še na rapolagane: V parterji št. 6 na levi; v I. nadstropji št. 3 na levi; v II. nadstropji št. 5 na desni. Polovica lože se še odda: v parterji št. 2 in 5 na desni; v I. nadstropji št. 4 in 7 na desni. Naročila se sprejemajo v Šešarkovi trafiki.

— **Slovenska umetniška razstava.** Število razstavljenih umetnin se množi in bo te dni razstava kompletna. G. kipar Zajc je poslal osnutek monumentalnega vodnjaka, g. kipar Repič osnutek Vilharjevega spomenika v Postojni, g. prof. A. Gvaiz šest slik in g. slikar Ferd. Vesel 12 slik. Že prejšnji teden pa je poslala gđ. Kobilčeva svoj portret. Razen imenovanih so razstavili svoja dela gg. Berneker, Grohar, Jakopič, Jama, Klemenčič, Levičnik, Mirt, Mis, Strnen, Žabota, Žmitek, gospa Jama van Raders, gđ. Kastel, gđ. Klein in gđ. Roje.

— **Svatováclavský večerek.** Danes se zbera ljubljanski Čehi v »Nar. domu« k svatováclaskemu sestanku.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“.** Novoorganizovani pevski zbor »Glasbene Matice« ima v svojem moškem oddelku prvo pevsko vajo v sredo, dne 1. oktobra ob 8. uri zvečer in ne že v ponedeljek, dne 29. septembra, kakor se je prvotno nameravalo. Pevske vaje bodo vsak ponedeljek in vsako sredo točno ob 8. do 9. ure zvečer. — **Ženski oddelk** pa ima prvi sestanek in pogovor v četrtek, dne 2. oktobra ob 6. uri zvečer v društveni dverani.

— **XII. Letopis slovenskih posojilnic za leto 1901,** karerega je sestavil g. Franjo Jošt, tajnik in revizor »Zveze slovenskih posojilnic v Celju« je ravnokar izšel. Kdor bi ga želel dobiti, naj se obrne na »Zvezo slovenskih posojilnic v Celju«, katera mu ga dološlje proti povrnitvi lastnih stroškov. Posojilnic, ki so član »Zveze« slovenskih posojilnic v Celju, se je Letopis že razposlal brezplačno. Natančnejšo oceno oziroma opis prinesemo iz peresa strokovnjaka.

— **Mejnarodna panorama.** Prihodnji teden je na vrsti antična dežela — Grško. Slike bomo opisali prihodnji

teden, ali že danes rečemo, da bi bilo jako čudno, ako bi dijaki vsaj sedaj ne marali ogledati si toli zanimivih slik.

— **Razstava grozdja in sadja v Krškem** bode spojena s poskušališcem domačih vin. Vršila se bode pa dne 12. in 13. ne pa 4. in 5. oktobra, kakor se je pomotoma včeraj poročalo, na kar se opozarjajo udeleženi krogi. Udeležba od strani vinorejcev obeta biti zelo živahna, ker se je grozdje vsled lepega vremena v poslednjem času krasno razvilo in pozorelo.

— **Vinarji so ga izdali.** Včeraj zvečer okoli 9. ure vstopil je na južnem kolodvoru v električni voz mlad fant, pri katerem je zapazil sprevednik, ko mu je plačeval vozni listek, mnogo vinarjev, med temi tudi nekatere plesnjive. Sprevednik je to povedal nekemu policijskemu stražniku in je fanta začel izpraševati, odkod da ima denar in odkod da pride. Fant je dejal, da je Vinko Velikonja, star 13 let in rojen v Št. Vidu pri Celovcu, in da mu je denar dal posestnik Franc Homec v Grafensteinu, pri katerem je služil za pastirja. Stražnik je med tem opazil, da ima fant ženske črevlje na nogah in ga je vprašal, odkod da ima te. Fant je rekel, da jih je kupil v Kolodvorskih ulicah od nekega neznanega krošnjarja. Stražniku se je Velikonja le sumljiv zdel in vzel ga je seboj na stražnico, kjer se je zaslisevanje nadaljevalo. Pri tem je priznal, da je v bližini Bolcana v neki cerkvi ulomil v pušico in ukradel iz nje okoli 30 kron. Z ukradenim denarjem se je peljal na Laško in odtam je prišel v Ljubljano. V zaporu na magistratu pa je našel pajdaša, s katerim sta bila skupaj v prisilni delavnici v poboljševalnici in ta je izdal, da je Velikonja, dasi še mlad, vendar že star tat. Tudi je stareji kakor je napovedal. Rojen je pri sv. Luciji pri Tolminu in ne na Koroškem, kakor je nalagal stražnika. Policija izročila je Vinkota Velikonjo deželnemu sodišču.

— **Ponočna idila v Wolfvih ulicah.** Kdor je danes ponoči ob 1. uri šel skozi Wolfve ulice, videl je prizor, ki je bil vreden, da bi ga bil ovekovečil kak secesionistični slikar. Na asfaltnem hodniku je sedelo pet elegantno oblečenih gospodov, ki so imeli v svoji sredi steklenico žganja in so peli. Približal sem jim je policaj. Ko jih je po očetovsko posvaril, naj bodejo mirni, so res utihnili. Komaj pa je policaj odnesel pete v »Zvezdo«, zakrutili so novo pesem, tako pretresujočo, da so ganili vso okolico. Policaj se je spet pokazal na obzorju, a ponočni pevci ga niso več počakali, marveč so odšli urni krač.

— **Pod fijakarski voz** je prišel danes opoludne na Dunajski cesti komptarist Karol Rebek. Vozil se je s kolesom po Dunajski cesti proti pošti. Nasproti sta privozila naglo in vstric električni voz in fijakar Franc Černe. Rebek se ni imel kam izogniti in tudi ni mogel več ustaviti in tako se je zaletel v konja in padel, da sta konj in voz šla črez njega in kolo. Kolo je popolnoma zdrobljeno, Rebek pa je na levi nogi in pod levim očesom poškodovan.

— **Dijaka — berača.** Dva srbska dijaka ustavljata ljudi po ulicah in beračita za denar, češ, da jima manjka 40 vin. za brzojavljenje domov po denar, da bosta mogla vstopiti v trgovsko šolo.

— **Aretovan je bil** danes ponoči na južnem kolodvoru mizarski pomočnik A. L., ker je bil sumljiv, da je ukradel v Trstu mizarskemu pomočniku Jos. Zgoncu nove črevlje. In res so se dobili ukradeni črevlji pri njem na nogah. Črevlji so se mu odvzeli, on pa se je izpustil.

— **Z drevesa padel.** Na vrtu Ivana Šusteršiča na Karolinski zemlji št. 2. je včeraj popoldne vrtnar Franc Juvan obiral jabolka, pri tem je padel z drevesa in si desno nogo spahnil.

— **Mačkin golaž** je priredil v četrtek zvečer kuhar I. D. na Vrtači. Ubil je 5 kg. težkega mačka in iz mesa skuhal golaž, katerega je jedla delavčeva rodbina K-rova. Otroci so dejali, da tako dobro, kakor v četrtek zvečer, še niso nikdar večerjali.

— **V Ljubljano padel** bi bil skoraj včeraj popoldne pred Prulami neki pijanec. Naslonil se je na ograjo in se prekucnil črez njo in valil po bregu do vode, kjer je k sreči ob grmovju obvisel.

— **Zborovanje.** Črevljarsko strokovno društvo priredi jutri popoldne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah društven shod.

— **Gostilničar Zajec** nam piše: V »Slov. Narodu« od dne 26. t. m. se nahaja med dnevnimi vestmi »Žemlje ukra del vajenec pekovskemu mojstru F. Babiču na Rimski cesti št. 4. itd., naj bode sl. uredništvu v vednost, da se istotam nahaja že mnogoletna znana gostilna pri »Zajcu« ne pa pekarija! Dotična pekarija se nahaja na Tržaški cesti št. 4.

— **Društvene godbe koncert** bode v nedeljo, 28. t. m. pri Vosporniku pod vodstvom novega kapelnika. Radi tesnih prostorov igral bode samo oddelek 14 mož Vstopnina za nečlane 30 vin.

— **Izgubljena** je bila na Starem trgu rujava denarnica z majhno svoto denarja.

— **Najnovejše vesti.** V dunajski dvorni operi je prišlo pretečeni četrtek do hrupnih prizorov. Ker se je zadnji trenotek mesto opere »Hernani« napovedala »Troubadour«, je hotelo mnogo obiskovalcev imeti denar nazaj, čemur so se blagajničarji vstavlili. — Zdravilni serum zoper škrlatno je iznašel zdravnik v otroški bolnišnici na Dunaju dr. Moser. Dosedanji uspehi so bili tako dobri, da je ministrski predsednik Körber naklonil zavodu 10.000 K izredne podpore. — V novem ogrskem parlamentnem poslopiju, ki bi se moralo 8. oktobra otvoriti, so se pokazale na vseh mramornih stenah razpoke. Škoda se ceni na pol milijona K. — Granata se je razpočila v livarni v Hanovru ter enemu delavcu odtrgalo glavo, drugemu pa razparalo truplo. — Hud ciklon je razsajal te dni po Siciliji. V Cataniji je porušil celo hiše, v Modici je ubil več oseb. V Siciliji je izstopila reka ter odnesla več hiš, pri čemur je ponesrečilo deset oseb.

— **Črna smrt med Eskimaki.** Jezuit P. Luchesi, ki vodi misijonsko posadko na Aljrski, je poročal te dni v Združene države, da razsaja ravnokar med Eskimaki grozovita kuga, takojmenovana črna smrt, ki je pred četrto stoletjem tako hudo divjala po celi malodane Evropi. Polovica Eskimakov je že zgrabila. Bolezen navadno iznenadi svojo žrtev, ki umre šele po nekoliko dnevih v neznanskih bolečinah. Kadar zbolijo kak ud rodbine, ga takoj vsi zapuste iz strahu, ter ga prepuste njegovi kruti usodi.

— **Hči železnice.** Petrogradsko-nikolajevska železnica je obhajala ravnokar 50 letnico svojega obstanka, in ravno isti dan so našli na petrogradskem kolodvoru odloženo dete ženskega spola. Ravnatelj in uradništvo je določilo, da adoptirajo det kot »kčer nikolajevske železnice«. Kumovala je otroku ranateljova soproga in uradniki dajo vzgojiti »hčer železnice« na svoje stroške.

— **Slabi dijaki** niso vselej najslabši delavci v praktičnem življenju. Navadno se nočejo učiti latinskega in grškega jezika dijaki, ki nimajo nagnenja do naravoslovskega znanstva. Linné, Liebig, List in Darwin so bili zanikarni dijaki, ali tem večji in slavnejši učenjaki.

— **Ana Seurat in njeni snubači.** Kakor znano, je vzela odgojiteljica Ana Seurat na Dunaju, rodbini, pri kateri je prej službovala, iz zaprte kasete več sto goldinarjev, radi česar je bila zaprta. Toda porotniki so mlado in lepo dekle enoglasno oprostili, ker so verovali njenim zatrjevanjem, da je izmaknila denar v trenutku hipne blaznosti, a se je potem sramovala vrniti ga. Minilo je tega jedva 14 dni in srečna odgojiteljica je imela v tem kratkem času — 18, reci osemnajst snubačev — dekadenov, katere mika ali odgojiteljica »hipna blaznost«, ali njeno poželjenje po tujem blagu, ali pa morda njena popularnost. Resnica je, da je do brosrčno dekle v veliki zadregi ter v skrbeh, kajti razdeliti mora med svoje snubače najmanj 17 košaric, »a katerega naj osreči?« To vprašanje je sedaj njena glavna muka.

Društva.

— **Odbor »ženskega telovadnega društva v Ljubljani«** vljudno naznanja, da se prične redna telovadba s 1. oktobrom, in sicer telovadijo članice, kakor dozdaj, v ponedeljkih in četrtkih, gojenke pa v sredo in sobotah ob 5. uri popoldne.

— **»Slovensko planinsko društvo«** priredi v ponedeljek 29. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma« prvi poučni zabavni večer. Predaval bo gospod ravnatelj Gustav Pirc o »kmetih in kmetem življenju na Daurskem«. Odbor vabi vljudno člane in prijatelje društva k temu zabavnemu in interesantnemu predavanju.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** opozarja opetovano slavno občinstvo na prvo narodno vinsko trgatev dne 12. vinotoka v »Narodnem domu«. Trgatev, spojena z zabavnimi narodnimi

govori in običaji iz časa bogatih vin-
skih pridelkov na Slovenskem, je zelo za-
nimiva in nepretrgano se zagotavlja, da
bode na trgati mnogo užitek in zabave.
Sokolska dvorana se bode spremenila v
vinsko gorico. Trte in drevesa bodo no-
sila sad letošnjega pridelka. Med pre-
sledek ljubljanske družbe in kmečke
godbe razlegale se bodo naše krasne na-
rodne pesmi, proizvajane od zborov vinčarjev
in vinčaric. Dekoracijski predmeti: vinski
hrani, razna poslopja, ograje itd. vplivali
bodo na posetnike prepričevalno, da se
ozbiljno nahajajo v nekem dolinskem
vinogradu. Zelo obširen in zanimiv spo-
red priobči se pozneje.

— **Veselica „Slovenskega
trgovskega društva „Merkur“**,
ki se vrši dne 5. oktobra v »Narodnem
domu«, vzbuja že sedaj splošno zanimanje.
Društvo deluje z vso vno na to, da bo
slavno občinstvo v vsakem oziru zadovo-
ljilo. Posebno krasni so dobroti za srečo-
lov pri tej veselici, katere bomo dne
5. oktobra v Sokolovi dvorani razstavili
in si jih slavno občinstvo lahko ogleda.
Tudi glode postrežbe smo potrebno ukre-
nili. Pevski in godbeni program priob-
čimo pozneje.

— **Slovensko pevsko društvo
„Lipa“** priredi dne 28. septembra t. l.
»zabavni večer« v gostilni gosp. Franca
Poljšaka Martinova cesta št. 32. Vstop
prost.

— **„Sokol“ v Šiški.** Redna telo-
vadbna izvršujočih društvenikov in vajen-
cev se že goji. Voditelj vajam so bratje:
Boltavzar, Filipič, Kostnapfl
in Miklavc. Odbor se je spopolnil z
namestnikom Kostnapfl in Deu. Društvo
šteje 105 članov. Prvega oktobra dostav-
ljale se bodo pravila in pobotnice. Z ozi-
rom na začetne mnoge stroške je želeli,
da se članarina za prvo leto skupno
uplača. Želeli je tudi, da obrtniki (mojstri)
v Šiški svojim vajencem telovadbo dovo-
ljujejo in nasvetujejo.

Književnost.

— **Ročni zpisnik** z imenikom
ljudskih šol in učiteljskega osebja na
Kranjskem, Južnoštajerskem in Primor-
skem in z osebnim staležem kranjskega
ljudskošolskega učiteljskega za šolsko leto
1902/03. Sestavil Štefan Primožič. IX. let-
nik. Založil in tiskal R. Šeber v Postojni.
Cena: za 75 učencev 1.40 K, za 100 učen-
cev 1.50 K, za 125 učencev 1.60 K, za
150 učencev 1.70 K. Naročnikom šolskih
tiskovin 40 vin. ceneje. Naroča se pri za-
ložniku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 27. septembra. Rekurz za
slovenske šole je bil odbit.

Dunaj 27. septembra. Nagodbene
konference so se vršile tudi danes do-
poludne ter se nadaljujejo tudi popo-
ludne. Najbrže bode seja tudi jutri.

Dunaj 27. septembra. „Zeit“ pri-
naša intervju s poslancem Prádejem,
ki se je odločno izjavil proti češkemu
notranjemu uradnemu jeziku ter je iz-
javil, da tega Nemci ne pripuste, če bi
se tudi izpolnile Nemcev vse politične
in gospodarske zahteve. Nadalje je po-
vedal, da bo nemška ljudska stranka
obstruirala zoper ogrsko nagodbo.

Belgrad 27. septembra. Neki od-
puščeni srbski častnik razglasa po
srbskem časopisu, da ve za zelo
ugledne srbske državnike, ki so zakri-
vili protidinastične čine ter ponuja po-
liciiji kompromitirajoča pisma obdolženih.

Sofija 27. septembra. Ruska ladja
„Pobedonoscev“ je prispela včeraj v
Varno z ruskim velikim knezom Niko-
lajem in drugimi ruskimi gosti. Goste
je pozdravil 101 strel iz topov. Bol-
garski knez je takoj obiskal velikega
kneza. Pri izkrcanju je nepregledna
množica navdušeno pozdravljala ruske
goste. Na obrežju je pozdravil Ruse
ministrski predsednik Danev v sprem-
stvu metropolita, duhovništva in oblast-
nij. Kompanija pešcev z godbo je de-
filirala pred velikim knezom Nikolajem.

Rim 27. septembra. V mestu Mo-
dica so dosedaj dobili 80 mrličev izpod
razvalin ter jih položili na odre po
cerkvah, 60 oseb pa še pogrešajo. V
Casazi je vse razdijano.

Neapelj 27. septembra. Strašni
orkan, ki je divjal po sosednjih otokih
in morskem nabrežju, je povzročil ne-
popisne škode. 130 mrtvih trupel so
izvlekli izpod razvalin. Sodi se, da je v
celem ponesrečilo nad 500 oseb, škoda
se ceni na 50 milijonov lir.

Catania 27. septembra. Orkan
divja naprej neprestano z vso silo.

Vasi ob vznožju Etne je v pravem po-
menu besede pobril, in odnesel strehe
proti morju. Reke so izstopile in po-
plavile nižave. Vzroki orkana so tedaj
podzemski, a se sodi tudi, da se je
prigodilo v planetih nekaj nenavad-
nega.

Narodno gospodarstvo.

— **Banka „Slavija.“** Od 1. janu-
varja do 31. avgusta 1902 je bilo v življen-
skem oddelku banke „Slavije“ podanih 4481
oglasil z zavarovanim kapitalom K. 11.802.070
— h., izmed katerih je bilo izgotovljenih 3642
police s kapitalom K. 9. 951.390 — h. Za to
osemesečno dobo je bilo po umrlih členih
plačanega kapitala K. 702.907-54 h. Vsega
skupaj je banka „Slavija“ do konca leta iz-
plačala svojim členom kapitala K. 70.232.780-
a pridobila s K. 24. 189.000. — v rezervnih
fondov. Banka „Slavija“, kot vzajemni zavod
razdeljuje členom ves čisti dobiček z izplači-
lom 10% dividende. Te dividende je bilo
dosedaj članom izplačane K. 930.165-84 h.
— Iz navedenega je razvidno, kako naše
občinstvo jako dobro uvaža od leta 1869.
z uspehom delujočega domačega zavoda in
se z zaupanjem do njega obrača.

Poslano.

„Slovenija“ slovenskim abitur- jentom in akademikom!

Vsi stanovi se združujejo v organiza-
cije, ki naj zastopajo skupne interese članov.
Ali ne potrebuje tudi slovensko dijaštvo take
organizacije? — Dijaštvo je naraščaj inte-
ligencije, ki ima kot glava na narodovem
telesu dolžnost, delovati za narodov procvit
v vsakem oziru. Za delo pa treba vsestran-
ske naobrazbe: tako izobrazbo si mora dijak
pridobiti le s sredstvi, ki jih večidel kot po-
sameznik ne zmore, katere mu nudi le dru-
štvo. So pa tudi strogo materialni interesi,
katere more uspešno zastopati le organizacija.

Pogosto čujemo pritožbe: nimamo slo-
venskih uradnikov, profesorjev, tehnikov ne-
dostaje nam izobražencev sploh. Posledica
tega sistematično preplavljanje s tujo inte-
ligencijo. Ali smo res Slovenci duševno inferi-
orni, da ne moremo producirati zadostnega
števila izobražencev. Ne, saj govori proti
temu naval ukaželjne mladine slovenske na
srednje šole, če ravno jih ovira tuji učni
jezik, proti temu priča priznanje z nam
neprijaznih ministrskih klopij, da so Jugo-
slavni velenadarni rod, najglasnejši proti-
dokaz pa je veliko število abiturjentov, ki
vsako leto odhajajo na velike šole, — od ka-
terih pa le majhen odstotek doseže svoj cilj.
Siromaštvo je, ki peha včasih najboljše
elemente med duševni proletarijat, mnogo onih
pa, ki so se srečno prestrašili skozi dija-
ška leta, fizično oslabe, da vrnivši se v do-
movino v najlepših letih moške dobe zamró.
Siromaštvo je, ki provzroča, da se toliko
mladeničev, toliko narodove sile in energije
da se takorekoč duševni cvet slovenskega
naroda izgublja v blatu in revščini tujine.
Rešitev tega vprašanja je zadeva, ki se tiče
celega naroda, za dijaštvo pa je to naravnost
življensko vprašanje. Dijaštvo se mora samo
vzdigniti, da razkrije vsu budo in revščino
ter zahteva od pomoči. Tu pa mora imeti
vspeh le — kakor novič povdarjamo —
močna organizacija. V tem smislu, da zastopa
poleg duševnih tudi gmojne interese sloven-
skega dijaštva, je urejeno naše društvo. V
„Sloveniji“ je vsklila ta ideja samopomoči
v „Sloveniji“ se je osredotočilo gibanje
za izboljšanje materialnega stanja sloven-
skega dijaštva.

Jeden glavnih vzrokov gori očrtanega
propadanja tiči v tem, da smo primorani po-
hajati univerzo v tujini. Zahteva sloven-
ske univerze je torej tudi iz gmojnih ozi-
rov kardinalna zahteva slovenskega
dijaštva. Svesta si važnosti vseučilišnega
vprašanja za naš narod skliče „Slovenija“
po svojem vseučiliščnem odseku pri-
hodnje leto vse dijaški shod, na ka-
terem se bo razpravljalo o sloven-
ski univerzi in drugih za dijaštvo aktu-
alnih zadevah.

Ker so se v zadnjem času o društvu
širile neresnične vesti deloma iz napačnega
umevanja, deloma iz hudobnega namena, si
štejemo v dolžnost, objasniti ideje, ki nas
združujejo. Začrtane so v društvenem pro-
gramu.

Vodilna ideja našega programa je na-
cionalna. V času, ko se tudi med Slo-
vence širi indiferentizem v narodnostnem
oziru zdi se nam na mestu, še posebej pov-
darjati potrebo povzdige narodne zavesti med
vsemi Slovenci, kajti ni podcenjevati tega
čustva kot impulz k delu. Kdor vé, kako je
kultura baš na podlagi narodne ideje pognala
najlepše cvetove, kako je dosegla umetnost
in literatura narodov šele takrat višek, ko
je začela zajemati iz neizcrpnega vira narod-
ne duše, kdor dalje vé, kak pomen ima na-
cionalizem kot državotvorna sila, in kako se
vsa zgodovina človeštva vrti le okrog nacio-
nalnih in socijalnih nasprotnosti, — ta ne bo
zval nacionalizma barbarstvo ali nazadovanje,
pač pa mora priznati njegov velikanski po-
men za napredek vseh posameznih narodov,
iz česar rezultira celotni napredek človeštva.
Narodnostna ideja bodi temelj vsega sloven-
skega življenja, temelj vsega našega delo-

vanja: naš nacionalizem je radikalen. —
Ni pa radikalizem šovinizem, saj zahteva le,
kar je Slovencev za njihov narodni procvit
neobhodno potrebno, to pa seveda z vso od-
ločnostjo. Radikalizem je dalje po svojem
bistvu nasproten kričanju: njegov cilj, pri
korenini iskati in zatirati zlo, ki ovira naš
napredek, se da doseči le potom intenzivnega
dela. Posledica kapitalističnega načina pro-
dukcije je socijalno gibanje, kakor je ravno
v zadnjih desetletjih z vehementno silo stopilo
na dnevni red. Gibanja, kakor je socijalno,
ki ni morebiti delo kakih agitatorjev, temu
produkt konkretnih razmer, se ne sme zatre-
ti. Mi mu posvečujemo vso pozornost. Po-
samezne njegove struje pa presojamo s sta-
lišča razmer, v katerih živi slovenski narod.
Treba torej tako korenito proučevanja celega
socijalnega gibanja, kakor tudi dobrega po-
znanja naših razmer, saj je brez slednjega
vspešno narodno delo sploh nemožno. Ostati
moramo v vedni, ozki dotiki z narodom, ne
le s takozvano inteligencijo, kajti ta še ne
reprezentuje naroda, temveč tudi s široko
ljudsko maso, ravnanje se po slovenskanskem
od slavnega Ilira Vraza izrečenem geslu: **iz
naroda za narod!**

Tem splošnim opazkam naj sledi program:
„Slovenija“

1. — se smatra važnim organom v jav-
ni vseslovenski narodni organizaciji. Zbira in
vzgaja slovensko akademsko mladino; vse-
stransko radikalno delo za narodni obstoj
in procvit, bodisi v kulturnem, bodisi v na-
rodno-gospodarskem oziru smatra za prvo
dolžnost vsakega Slovenijana. Tej dolžnosti
se uklanjajo vse druge.

2. — zahteva za svoj narod vse pra-
vice, izvirajoče iz enakopravnosti in jed-
nakoveljnosti.

3. smatra narodno šolstvo pogojem kul-
turnega procvita med Slovenci in zahteva
opločno ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

4. — smatra organizirano narod-
no-gospodarsko delo temeljnim pogojem na-
rodne samostalnosti.

5. — smatra razdirajoče razlike med
narodom, izvirajoče iz imetka in nasprotstva
med duševnim in telesnim delom za neopra-
vičene; razliko, izvirajočo iz neomikanosti,
upoštevata in hoče z razširjanjem vse-
stranske omike manjšati to zlo.

6. — prizna vidi in umetnosti vsestran-
sko svobodo.

7. — je nepolitično društvo. Z ničemer
niti z brzojavkami, niti z adresami se ne uti-
ka v vprašanje dnevnih politike.

8. — smatra vero za privatno zadevo
društvenikov, ki ne sodi v njen določrog.

9. — želi si prijateljskih odnosov z
vsemi slovensko- in slovansko-narodnimi dru-
štvi, katere po svojih programih ne naspro-
tujejo njenemu programu. Z ostalimi stopa v
dotiko le tedaj, kadar veva narodna dolž-
nost.

10. — ne stoji na stališču brezpogoj-
nega zadoščenja z orožjem.

Toda najlepše ideje so prazne, če osta-
nejo le na papirju. Uresničevanje pa zahte-
va sposobnosti, in baš doba vseučiliških štud-
dij je oni čas, v katerem se dijak lahko
vsestransko pripravlja na poznejše delovanje.
„Slovenija“ daje svojim članom potom
strokovnih klubov, predavanj, debat itd. pri-
liko, da si v vsakem oziru razširijo in poglobi-
svoje znanje. Članom je na razpolago bogato
knjižnica in mnogoštevilni politični, strokovni
in leposlovni listi. — Ob začetku tečaja daje
informačni odsek novoprihajajočim članom po-
jasnil glede študij, upisovanja itd.

Dijak v tujini, odtrgan od svojcev, išče
sebi primerne družbe, kjer se more po kon-
čanem delu tudi malo razveseliti. „Slovenija“
goji tudi družabnost in sicer ne le z dunaj-
skimi Slovenci, ampak z vsemi slovanskimi
društvi tudi na tak način razširja idejo slo-
vanske vzajemnosti.

Taka je „Slovenija“, taka so njena
stremjenja, taki njeni cilji. Ako se Vam zdi,
da so vredni, da se uresničijo, stopite v „Slo-
venijo“ našli boste ondi odkritosrčnih prija-
teljev in navdušenih sobojnikov za skupne
ideale.

**Za odbor akad. društva „Slovenije“ ne
Dunaju. (VIII. Breitenfeldgasse, 20.)**

Ph. C. Kuno Hočevar, s. r.
t. č. predsednik.

J. U. St. Bogomil Berbuč s. r.
t. č. tajnikov namestnik.

Borzna poročila.

Dunajska borza
dne 27. septembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100.85
Skupni državni dolg v srebru	100.75
Avstrijska zlata renta	120.80
Avstrijska kronska renta 4%	99.95
Ogrska zlata renta 4%	119.60
Ogrska kronska renta 4%	97.20
Avstro-ogrsko bančna denica	159.00
Kreditne denice	694.75
London vista	239.45
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.00
30 mark	23.43
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	94.75
Q. kr. cekini	11.30

Žitne cene v Budimpešti

dne 27. septembra 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	sa 50 kg K	6.90
Rž „ april 1903	„ 50 „	7.16
Rž „ oktober	„ 50 „	6.16
Koruz „ maj 1903.	„ 50 „	5.62
Oves „ oktober	„ 50 „	5.65

Efektiv.

Mirno, nespremenjeno,

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica
Tinica Grebenčeva v Vel. Laščah 10 K iz nabi-
ralnika v gostilni F. Ks. Grebenca. — Živela!
Za pogorelce v Martinjaku. Gostilna „For-
tuna“ v Litiji 20 K 30 vin. — Srčna hvala!
Svoto smo poslali županstvu v Cirknici.
Za učiteljski konvikt. Gostilna „Fortuna“
v Litiji 12 K. — Srčna hvala! — Svoto smo iz-
ročili blagajniku gosp. Dimniku, ki s tem hva-
ležno potrjuje prejem.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 2.

Dr. pr. 1200.

V nedeljo, 28. septembra 1902.

Novost!

Novost!

Drugokrat na slovenskem odru:

Gospod Jakob.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Spisal
Karol Morre. Poslovenil „*“. Režiser A. Verovšek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetak ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v torek, dne 30. t. m.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-
jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-
ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače
zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospe-
šilno na prebavljenje in sicer z rastjočim uspehom.
Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja
to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr.
dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekar-
nah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in s pod-
pisom. 5 (12—13)

Kadar kdo zavzije kake težke
prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne
mučne bolezni, katere je treba ob pravem času
zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bo-
lezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to
jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje
prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem
vplivu znan „dr. Rose balzam za želodec“ iz le-
karne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi
tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve
steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic.
mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših
parfumov, kirurških obvez, svežih mi-
neralnih vod i. t. d. (520—31)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji srčni tlak 756 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
26.	9. zvečer	741.4	8.6	sl. szahod	jasno	
27.	7. zjutraj	743.6	20	sl. jvzhod	megla	
	2. popol.	740.7	17.4	sl. jvzhod	jasno	0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 9.3°, nor-
male: 13.4°.

MATTON
GLIESSHÜBLER
karbonska
alkalična kislina

kateri je kot zdravilo vrecel že več sto let na
dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru.
Izvrsten je za otroke, prebolele in mej noseč-
nostjo. (30—6)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in
Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih spece-
rijah, viaskih in delikatesnih trgovinah.

Firm. 302. Družb. II. 58/7.

Vpisalo se je v register za druž-
bene firme:

Ljubljanska: „Ljubljanska
kreditna banka“ ali „Ljubljanski Credit-
bank“ ali „Banca di credito di Lubi-
ana“ — prokura likvidatorju Ferdinandu Sajo-
vicu podeljena. (2359)

C. kr. deželno sodišče.

Ljubljana, 23. septembra 1902.

Vse vrste

vrvi, štrange, uizde, špago, vrvi
za transmisijone, počivalne
mreže (Hängematten) in sploh
vso pletenino dobite

najcenejše

v vrvarni (2363—1)

J. N. Adamič-a

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 33
na debelo in na drobno!!

Trgovski pomočnik

špecerijst in manufakturist, želi svojo se-
danjo službo premeniti. (2314-5)
Ponudbe naj se pošljejo pod šifro:
„Zvest št. 1000“ pošta Rečica pri Celji.

Od oblasti dovoljen mednarodni
živinozdravniški informacijski zavod
Dunaj, I. Vorlaufsstrasse 4. (1955-4)
Pojasnja o direktnih dobavnih virih, o krajih
prodaje, o stanju živinske kuge itd. Nasvet
in posredovanje. Zahtevajte gratis prospekte.

Na prodaj je
hiša v Spodnji Šiški št. 12

pripravna za gostilno ali prodajalno in
kako obrt.
Več pove lastnik tam. (2336-2)

Edina pekarija

v Ilirski Bistrici prodaja se pod
ugodnimi pogoji s 1. oktobrom.
Natančnejša pojasnila daje Karol
Muha, pek v Ilir. Bistrici. (2311-3)

**Koroški
rimski vrelec**

najfinjša planinska kislava voda,
izkušena pri vsaki nadihu,
posebno otroškim, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (18-39)

Dobiva se v večjih špecerijah, vinskih in deli-
katesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik,
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Stenografa

oziroma (2371-1)
slovenskega pisarja
z lepo pisavo vsprejme
odvetnik
dr. Fr. Stor.

**Tovarniška zaloga
šivalnih strojev**

IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo
najbolje (1042-22)
renomiranih
Dürkopp - koles
in
Waffenräder.

Globus-Extrakt
za Svjetlanje jest
najbolje sredstvo za
svjetlanje kovin

Pušice po 10, 16 in 30 vin. se
dobivajo povsod. (2227-1)
Vsak poskus vodi do trajne uporabe.
Iznajditelj in jedini fabrikant:
Fritz Schulz jun. Act. Ges., Eger, Leipzig.

Anton Preker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek
za gospode in
dečke, 41
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših usorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Žrebanje dne 1. oktobra 1902. Glavni dobitnik:
Promese k Tiskim srečkam à K 6½ **K 180.000**
Žrebanje dne 4. oktobra 1902.
Srečke loterije otroške bolnice kronprinca Rudolfa à K 1— **K 25.000**
se dobé pri
„Ljubljanski kreditni banki“.

Postranski zaslužek
trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-
ljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve
vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, (poste re-
stante. (1095-21)

Učenca

krepkega, iz dobre hiše sprejme takoj
špecerijaka trgovina v Ljubljani.
Kdo? pove upravništvo »Slovenskega
Naroda«. (2302-3)

Trgovskega pomočnika

za prodajalno s špecerijakim blagom in
železnino, dobro izvežbanega v računstvu
in knjigovodstvu, večšega slovenskega in
nemškega jezika, zvestega v svojem poslu,
državega se hišnega reda, išče (2351)
Tomo Tollazzi v Dol. Logatci.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Poučno in izobraževalno.

**Danes v soboto 27. septembra
zadnjič razstavljeno**

**velezanimivo potovanje po
Dalmaciji in Primorju.**

**Jutri v nedeljo 28. septembra
do 4. oktobra:**

**Tretje zanimivo
potovanje po Grškem.**

**Najnovejše! Senzačno!
Mutoskopi.**

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2361)

**Največje izbore
žametnih, suknenih *
in flanelastih bluz**
najnovejše fačone
kakor tudi bogato zalogo
župona
z dvojnimi in serpentin-volanti
ter najlepšo izbero najmodernejših
žametov za bluze
priporoča tvrdka (2367-1)
A. Šinkovica dediči
v Ljubljani, Mestni trg.

stara gostilna

na Gorenjskem, na dobrem prostoru
in pripravna za oženjenega obrtnika.
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj čez Amstetten.
Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Lince, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m.
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel,
Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Sel-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Ino-
most, Bregeno, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling
v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr,
Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipko, na Dunaj
čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri
41 m. popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mo-
nakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II.
razreda). — Proga v Novomesto in v Kočevje.
Osonni vlak: Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne
istotako, ob 7. uri 08 m. zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m. zjutraj osonni vlak s
Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljub-
ljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Fran-
zensfeste, Solnograd, Lince, Steyr, Aussee, Ljubna,
Celovec, Beljaka. Ob 7. uri 12 m. zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m. dopoludne osonni vlak
s Dunaja čez Amstetten, iz Lipke, Karlovih varov,
Hebr, Marijinih varov, Plzaja, Budejovice, Solnograda,
Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregena, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Ce-
lovec, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 1. uri 44 m. po-
poludne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38
m. zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m.
zvečer osonni vlak s Dunaja, iz Lipke, Prago,
Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih
varov, Plzaja, Budejovice, Lince, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta. Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlak:
Ob 8. uri in 44 m. zjutraj, iz Novega mesta in Ko-
čevja, ob 2. uri 38 m. popoldne iz Straže Toplic,
Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer,
istotako. — Odhod iz Ljubljane j. z. kol. v Kan-
nik. Mešani vlaki: Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 1. uri
5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m.
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— Prihod v Ljubljano j. z. kol. iz Kaninika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri
5 m. dopoludne ob 8. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m.
zvečer poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljub-
ljani za 2 minute spredi. (1517)

Nova mesnica.
S tem vljudno naznanjam, da
sem prevzel s dnem 27. t. m.
mesarijo
na Sv. Jakoba trgu št. 8
ter se priporočam v obilne naročbe.
Prodajal bodem govejše meso pi-
tanih volov in sicer: (2331-3)
stegno . . . po 54 kr. pleče . . . po 50 kr.
brzola . . . 48 „ flam in prsa „ 44 „
Z odličnim spoštovanjem
Andrej Terškan, mesar
Sv. Jakoba trg št. 8 v Ljubljani.

Epilepsija. (2135-4)
Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem.
Dobiva se brezplačno in poština prosto v
Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.
Po ceni se prodaja v Cararjevi gostilni v
Litiji pri „Mostu“ (2275-2)

nova omara za led.

Ravno tam so za tujce vedno na
razpolago 3 sobe s 7 posteljami.

Kot praktikant

Išče mesta v večji trgovini z mešanim blagom
konsumski uslužbenec, 19 let star. Službo lahko
nastopi s 15. oktobrom t. l.
Ponudbe je poslati najkasneje do 30. sep-
tembra t. l. pod šifro „Praktikant“ poste
restante Zagorje ob Savi. (2313-4)

Več dobrih krojaških pomočnikov

sprejme takoj (2323-3)
Jos. Rojina v Ljubljani.

Za jesensko in zimsko sezono 1902/3.
UKNE OSTATEK in LODEN
za obleke za gospode razpošilja
od 1 gld. za meter naprej
D. Wassertrilling, Brno 31,
Star renomé. (2022) Vzorci gratis in franko.

Veliko vinskih sodov

od 600 do 650 litrov ima na prodaj
Franc Cascio
vinski trgovec v Ljubljani, Vegove ulice 10.
Cena po dogovoru. (2321-3)

Iščem za svojo razpošiljalno trgo-
vino s suknom

spretno moč

ki je strokovno izvežbana in pozna od-
jemalce. (2339-1)

R. Miklauc, Ljubljana
Špitalske ulice št. 5.

Klauer-jev Triglav

naravni rastlinski liker, izvrstnega
vpliva na želodec (415-185)

se dobi pristen edino le iz glavne zaloge
Edmund Kavčič-a
v Ljubljani.

G. FLUX
posredovalnica stanovanj in služeb
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlatnino in
srebrnino in z vsemi
optičnimi predmeti.
Nikelnasta remontoar ura
od gld. 1-30.
Srebrna cilindar remont. ura
od gld. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.
Konkurenčne cene!!!

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni
priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Beljake in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnico.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežov
na drobno in na debelo.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, številnega mazila za
hrastove pde, karbolinaja itd.
Posebno priporočava al. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
soknih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi al. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana rešila in fino po najnižjih cenah.

Originalni
Singer-jevi šivalni stroji
za rodbinsko rabo
in (2021-6)
za vsako stroko fabrikacije.
Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Razglas.

Pri županstvu občine Knežak na Pivki pri Sv. Petru odda se
služba občinskega tajnika.

Plačano dogovoru.
Proše naj se vložijo **do 10. oktobra 1902** pri županstvu v Knežaku. Prošilec mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Tisti, ki so bili že taki službi, imajo prednost.

Županstvo v Knežaku na Pivki pri Sv. Petru
dne 25. septembra 1902

Župan: **Alojzij Urbančič.**

(2340-2)

Feliks Toman
kamnoseški mojster
Ljubljana, Resljeva cesta št. 30.

Največja zaloga izdelanih nagrobnih spomenikov
in najbogatejša izbira črnih
piramid, obeliskov in nagrobnih križev
od najlepšega švedskega granita in labradorja.
Lastni izdelek. * Najnižje cene. (2301-3)
riznana najnatančnejše izdelovanje cerkveno umetnih in monumentalnih kamnoseških proizvodov.
Stavbena dela vsake vrste. Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

Najizvrstnejši, priznani najboljši jeklni plugi za 1, 2, 3 in 4 strgala za travnike in za mah, členkaste in diagonalne
Kročasali gladki jekleni poljski valji
Sejni stroji „Agricola“
Originalni amerišanski
sejni stroji
z travo, deteljo in žito
Grablje seno in žetev, obračala za seno
Patejovani sušilni pristropi
za sadje, zelenjavo itd.
Stiskalnice za grozdje in sadje
kor tudi za vse namene
Mliči za sadje in grozdje
Stroj za mečkanje grozdja
Samodelujoče
patentovane trine brizgalnice za uničevanje grintovca in krvnih uši
„SYPHONIA“
Prenosne štedilnokotlene peči
arilniki za klajo
delujejo in dobavljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji (881-9)

Pl. MAYFARTH & Co.
tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine
Ustanov. 172. Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71. 850 delavcev.
Nagrajenec kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.
Natančni katalogi in nebrojna priznalna pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Mlatilnice
s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom za gonitev z roko, vrtlom (geplom) ali s paro
Vrtli (gepli) za vprego 1 do 6 vprežnih živalij.
Najnovejše čistilnice za žito
Izbiralniki. Strgala za koruzo
Slamorezni stol s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom
Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo
Stiskalnice za seno in slamo za ročno gonitev, stoječe ali prevozne, in tudi vse druge gospodarske stroje

C. kr. konces. privatni učni zavod
za (2215-4)
risanje krojev in krojaštvo
Eme Schlehan
Ljubljana, Židovske ulice 1.
Vpisuje se od 15. septembra vsak dan od 9. do 12. ure in od 2. do 5. ure.
Začetek glavnega tečaja 1. oktobra.
Kroji se prodajajo po meri.

Mineralne vode in Mineralni produkti
vse iz najbolj priporočenih vrelcev, ima vedno sveže v zalogi (1419-15)
Peter Lassnik
Wolfsove ulice št. 1.

Modistinja
Glavni trg 7. **I. Wanek** Glavni trg 7.
Častitim damam vljudno naznanjam, da sem z jesenskimi in zimskimi klobuki popolnoma
* * * * * založena. * * * * *
Krasni dunajski modeli v bogati izbiri. (2287-2)

Fersan-Cacao
FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-20)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priporočeni izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (924-24)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Pridite pogledajte in čudite se
velikanski zalogi konfekcijskega blaga v
„Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.
Le zadnje novosti
v oblekah za dame, gospode in otroke.
Radi prenapolnjenja skladišča se cene blagu čudovito znižajo in bo stal n. pr. modern, eleganten doublé-paletot s širokimi rokavniki (2345-2)
samo 10 gld.
Naročila po meri se dobro in točno izvrše na Dunaju.
Z velespoštovanjem **O. Bernatović.**

Ne kupujte nikakega blaga za obleke dokler niste videli naše zelo bogate zbirke vzorcev.

Ista oblačila v presenetljivo lepi izbiri najnovejšo jesensko in zimsko, volnenih svilenih blaga, baržun, barhante, flanelo, blaga za lišp, platneno in bambazevo blago, namizno opravo, žepne robce i. t. d., in tisti se vsakomur dopošlje na zahtevanje

Kratu razpošiljamo prekrasno ilustrovane modne liste gratis in franko.

Brez konkurence nizke cene.
a dobroto in trpežnost našega blaga prevzamemo popolno jamstvo. — Neugajajoče se brez ugovora nazaj vzame.

Grand Magasin „AU PRIX FIXE“ Dunaj, I., Graben 15.
Ustanovljeno 1872. Naj se pazi natanko na naslov. Ustanovljeno 1872.

(2121-2)

V kavarni „EVROPA“

se oddajo sledeče novine:

»Deutsche Zeitung«, »Wiener Zeitung«, »Wiener Allgemeine Zeitung«, »Reichspost«, »Agrar Tagblatt«, »Leipziger Illustrirte Zeitung«, »Über Land u. Meer«, »Chronique Amusante«, »Pschütt« und »Wiener Caricaturen«, »Illustratione Italiana«, »Figaro«, »Simplicissimus«, »Mercure« in »Soča«.

(2273-3)

V novi hiši v Sodnijskih ulicah poleg hiše dr. Krisperja (2357-1)

oddajala se bodo s 1. majem 1903

stanovanja in pisarne

(pisarne po potrebi tudi s 1. svečanom).

Povpraša naj se v pisarni Filipa Supančič-a, Rimska cesta št. 20.

Hrastove in bukovne desčice za sobna tla (Brettelboden)

garantirano suhe ter najboljše kakovosti priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete v Mostah, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Oskrbi se tudi pokladanje. 2264-4

Oton Homann v Radovljici vsprejme magacinerja

in (2341-2)

voznika za pivo.

Isti kupi tudi obrabljeno prodajalniško opravo, portale in sode v vsaki velikosti.

Najcenejše dobavišče dobrih s 3letnim pisanim jamstvom.

HANNES KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 (Češko). Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375. Pristna srebrena remontoarka gld. 525. Pristna srebrena verižica gld. 120. Nikelnasti budilec gld. 175. Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2758-81)

Ilustrovani katalog zastavljen in poštne preste.

Divji kostanj, bukov žir ali zrnje (bukovce), sveže smrekove storže in smrekovo seme, suhe jedilne gobe, sejaini želod, posušen želod, seno, češminje, potem krompir

(tudi cele vagone) (2346-1)

kupuje po najvišjih cenah na debelo in na drobno

Jos. Leuz

trgovina z deželnimi pridelki Ljubljana, Resljeva cesta št. 1.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor boče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-20)

Dunaj, l., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec v manufakturni stroki, se sprejme pri (2348-1)

Ferd. Sajovic-u v Kranju.

Gospod

se sprejme na stanovanje in hrano.

Odda se tudi lepo opravljena 2325-2

mesečna soba.

Več se izve **Krakovski nasip št. 18** v pritličju (pri sv. Jakoba mostu).

Št. 32683.

(2360-1)

Ustanova

za meščanske otroke.

Pri podpisnem mestnem magistratu izpraznjeno je jedno mesto **Primož Auer-jevih** ustanov za meščanske otroke v znesku 105 kron na leto.

Pravico do te ustanove imajo otroci ubogih ljubljanskih meščanov, pred vsem sorodniki ustanovnika in otroci ubogih izdelovalcev barok, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prošnje za podelitev tega ustanovnega mesta vložiti je do 20. oktobra t. l. pri tukajšnjem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski dne 20. septembra 1902.

!! Redka prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mišno pozlačena, 36 ur tanatko idoča anker-ura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo; 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manjšnih in srajčnih gumbov 3/4 zлата; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedečevalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane **1 gld. 80 kr.** Odpošlji po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (2343)

„Versandhaus“

Oh. Jungwirth Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrenine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Poočlaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrnuti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino se v (211-34)

A. HIRSCHBERG

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Poslji se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le s zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

1.1.1. Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2123-4)

Stanovanje

(2289-3)

s 3 ali tudi 4 sobami in pripadki v I. nadstropju na **Ambroževem trgu št. 24** (Poljane) se odda za november t. l.

Istotam se odda takoj **veliko skladišče.**

Na prodaj je dobro ohranjena

hiša

v kateri je dobro obiskovana gostilna, v večjem trgu na Dolenjskem z živahnim prometom tik velike južnoželezniške postaje. Hiša, ki se lahko poveča, je na najbolj živahnem in lepem prostoru trga in je pripravna tudi za trgovino. (2298-2)

Kje pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Böttger-ja podganska smrti

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagal“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganste smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februvarja 1899. (2208-3)

L. Kres, mlekarja.

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov vinogradov in se nadejam, da pridelam nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani moster ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001-16)

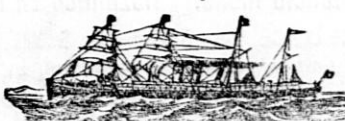
Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščić

posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodov. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-5)

Ant. Rešek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

CACAO

SUCHARD

GRAND PRIX

PARIS 1900.

Učenca

vsprejme v trgovino s špecijskim blagom

M. Spreitzer (2366)

v Ljubljani, na Starem tju.

Išče se stanovnje

za rodbino brez otrok, v sredi mesta, obstoječe iz treh sob z vsemi pitiklinami za november-termin. (2337-2)

Ponudbe sprejema upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro „J. K. 20“

Gostilna „Miranar“

na Reki, via del ile

najbolj obiskovana in preskrbljena s 25 posteljami za prenočišče, vse v najboljšem stanu, se po zelo rzi ceni proda iz proste roke. (2174-3)

Več se izve istotam.

Ferdo Primžič

mizarski mojste (2280-3)

Ljubljana, Gradišče, „pri Čankarju“

se priporoča slavnemu občitu

za vsa v mizarsko stroko spadajoča dela in pprave.

Preskrbujem in polaam

parkete iz prve kranjskotovarne Frana Kotnika na Vrtniki.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsein železo sođružjoča mineralna oda

priporočana po prvih medicinskih avritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živih in ženskih boleznih, malariji d.

Pitno zdravljenje uporablja se o leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (1928-4)

Ljudevit Borovik

puškar v Borovljah (Ferh) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsorvrstnih pušek za lovce in strelce po movejših sistemih pod popolnim jamstvomudi predeluje stare samokresnice, vspreja vsakovrstna popravila, ter jih točno dobro izvršuje. Vse puške so na c. krreskuševalnici in od mene preskušene. Nastavnični kartonj. (39)

Velika zaloga telovadnih čeljev

s kaučuk podplati za jake.

Cena: od št. 34 do 37 K 1-80 za moške 43 „ 2-30 kakor tudi velika izbira **gustih galoš** iz najboljših ruskih, anških in avstrijskih tovarn.

Za dečke in deklce od št. 29 do 34 K 2-20.

Za gospe in gospode **najnižje * * cene.**

Prekupovalci dobijo primeren popustsakovrstne komodne čevlje iz unja in klčevine.

Ivan Kordi (2365-1)

Ljubljana, Prešernove (Slonove) na 10-14.

Nadomestilo za korte.

Je absolutno udobno in napravila elegantno postavu.

Palice se dajo odstraniti.

Edina prodaja izvornih angških 2210 „Platinum“ anti-korseto 3

Alojzij Pershé

Ljubljana, Pred škofj. 21.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinejših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene niske.

A. HUNST
Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Klobuke

najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16
(v Trnovem) 40
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade
s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

V Spodnjih Gorjah pri Bledu

nova hiša

s šestimi sobami, kuhinjo, shrambo, vodnjakom, dvema kletima, hlevom in skednjom, s sadnim vrtnom in vrtnom za zelenjavo. Hiša je kaj pripravna za letovišče, trgovino ali kakršnokoli obrt, ter je v neposredni bližini bodoče nove železniške proge in postaje.

K hiši pripada 6 parcel gozda, poskusni vinograd in tri njive s pašnikom; tudi ima hiša vse srenjske pravice.

Za informacije glede nakupa se je obrniti do lastnice: **Marije Kregar**, posestnice v Spod. Gorjah št. 25, pri Biedu na Goreniskem. (2333-2)

Jako elegantna
* tlá! *

Novo! **Novo!**
Izborno pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd. Pokrije vsako
prejšnje pleskanje!

**Pokrije vsako
prejšnje pleskanje!**

Novo! Eolin-lak Novo!
je najbolje samopleskanje za tla!

Takoj se posuši!
Brez duha! Sveti se
po enem potegu!

Ljubljana: (1929—7)
M. Spreitzer, Stari trg šte. 30.

Najbolj bleščeči!
Pokrije najboljše prejšnje
pleskanje!

Ženitna ponudba.

Samostojen obrtnik v mestu, 25 let star se želi poročiti s pošteno in delavno gospodično, staro do 25 let in s 1000 do 2000 K premoženja. Šivilja ali kuharica ima prednost. Resne ponudbe naj se blagovolijo poslati do 5. oktobra t. l. s sliko pod: „F. K.“ poste rest., Ljubljana.

Za tajnost se jamči.
(2358—1)

priporočam svojo bogato zalogo **pusk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev** itd., vseh pripadajočih **rekvizitov in municije**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe** in **poprave** točno,
solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (105-39)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Sardele osnažene ali neosnažene, sardine

ruske, delikatesne stanike v vinski omaki, delikatesne stanike v gourmand-ženofovi omaki s sardine v mixed pickles z worchester omako, dalje kremiki in francoski ženof, karpe, ananas, dobro ohranjeni, ponuja po ceni in v najboljši kakovosti

Rudolf Welleminsky & Co.
Jglava na Moravskem.

Mi pošiljamo *sardele, karpe, delikatesne slanike, sardine, ženof in ruske sardine* v steklenicah, vsled česar se blago bolje ohrani kakor v plehastih ali lesenih ovojih, *ruske sardine* pošiljamo tudi v najboljši kakovosti po 15, 30, 50 in 120 kg. in je naše blago **jako po ceni**. Dobiva se skoro v vseh trgovinah z delikatesnim in kolonijalnim blagom. (1927-7)

Zahtevajte naš cenik.

Zastopnik za Ljubljano: g. **Jožef Zider.**

.....

Resna ♦
ženitna ponudba!

Samestojni rokodelec na
deželi (snažnega obrta), 29
let star, se želi poročiti s
pošteno in delavno gospico,
staro do 27 let in s 1000 do
1500 kron gotovine. Resne
ponudbe s sliko naj se bla-
govolijo poslati pod „Resna
ponudba“ do 1. oktobra t. l.
na upravnništvo „Slovenskega
Naroda“.

(2303-6)

C. in kr. monturno skladišče št. 3 v Gradcu.

Dražbeno naznaniło.

Dne 21. oktobra 1902, ob 9. uri dopoldne in, če bo treba, naslednji dan se vrši radi prodaje spodaj označenih, iz rabe izvzetih ter nerabnih vrst in odpadkov v pisarni c. in kr. monturnega skladišča št. 3 v Gradcu javna dražbena in ponudna obravnava s pridržkom odobrenja c. in kr. državnega vojnega ministrstva.

Prodajalni izdelki so:

Prodajalni izdelki so:

234	sukno novo	231	svetlega usnja	285	torb za obvezilno orodje	1046	delov za podaljšanje no-
4-950	» staro	1900	surove telečje kože nove	1	konjski česalniki z ročnim		silnega jermena
2370	gradl	1800	» ovčje » stare		jermenom	229	sprednjih
15	platno in calico novo	1560	golunovo usnje staro	252	ponev	209	zadnjih
8-700	» » staro	366	medi (mesinga) čistega	19	h koničnemu infanterijskemu	219	razsohastih
377	pasov in vrvij	22 ¹¹²	» » mešanega	8352	kuhalnemu orodju à 7 mož	1	srednjih
1213	platno za zavijanje	1380	bakra		zaponk za prevlake gozd-		vaga z verižicami in skle-
0100	pasarskih izdelkov	0550	cina čistega	580	nih in ročnih sekir	5	dicami, velika
0-750	surove goveje kože stare	20	svinca		velikih pločevinastih vo-		ročnih vag z verižicami in
14	» » » nove	765 ⁷⁵⁰	železa čistega	2255	jaških steklenic	11	skledicami
1-750	dvotkanina (ovilih) nova	1068	» mešanega	1118	železnih nitov	1	pločevinastih gasilnikov
902	» » » stara	148	pločevine	439	nosilnih pasov za kuharno	9	usnjata stiskalnica za na-
512	degetovih odev	35	steklenih črepinj		orodje à 5 mož	34	bojnjače
67	platnenih odpadkov	5980	kavčuka		nosilnih pasov za velike	4	kuhalnega orodja à 5 mož
86	organtina	3180	volnenih cunj	1	pločevinaste voj. steklenice	1	jermenov z zaponkami
0-130	srnjega usnja	85	nabojnjačev (torbic) za	18	strešno pokrivalo šotora		adjustiranih čap brez šo-
372	zgornjega in juftovega		Werndlove puške	4	mrežastih čepic		pka iz konjske žime za
	usnja novega	3	obvezilnih tornistrov	5	tornistrov za zdravila		stražmojstre, podčastnike
831	zgornjega in juftovega	1/2	nosilnih jermenov za vojno	5	deščic iz lipovega lesa	1	in ulance
	usnja starega	1	kateter iz novega srebra	2	telečnjakov z jermenjem		mesingast boben z nosil-
678	usuje mlade govede	1	škornjev iz klobučine	4	vreč za tornistre		nim jermenom, s toki za
219	funtnega in nemškega	1181	infanterijskih pasov za	1	» » kruh		tolkače, prepasnim jer-
	podplatnega usnja novega		nošnjo okopnega orodja	1	malih vreč za obvezila		menom in z okovanimi
	funtnega in nemškega	26	vel. črno lakiranih zaponk		vkld iz plutovine k na-		bobenskim betci
0-250	podplatnega usnja starega	79	mal. » » »	54	slanjanju tornister		
					jermenja za sablje		

Vsakdo, ki se želi udeležiti dražbe, mora pred začetkom iste položiti jamščino v znesku 5%, cene blaga, na koje reflektira, in sicer od 5—100 K v gotovini ali v državnih papirjih, zadnje po borznem kurzu — vendar se ne sme preko nominalne vrednosti zaračunati — in ta jamščina ce celo do 10% izlicitirane cene po najboljšem ponudniku poviša, eventuelno zniža, onemu pa, ki ni ničesar kupil, se jamščina takoj po končani dražbi zopet vrne. Jamščine najboljših ponudnikov ostanejo do odobrenja izvršene dražbe kot kavcija deponirane.

Pismene ponudbe morajo biti kolekovane (1 K) ter morajo obsegati izrecno izjavo, da se ponudnik podvrže njemu poznatim dražbenim pogojem. Dražbeni podjetniki naj prinesejo seboj svoj zasebni pečat.

Natančnejši dražbeni pogoji so pri zgorajšnjem monturnem skladišču razpoloženi na vpogled.

V Gradcu, dne 20. septembra 1902.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in po-
trebnice, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumu
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solj za kopel. 39
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
solter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d.
Vnanja naročila izvršuje se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Selenhurgove ulice št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.
Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop d'orne trvdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.
Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

predstavlja. priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

**Velika zaloga
toaletnega
blaga**

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, mila itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana, pred škofijo 21.

Urarski učenec
se takoj sprejme pri (2354)
Franu Čudnu v Ljubljani.

Notarski kandidat
z 1 1/2 letno prakso, hoče premeniti
svojo službo. (2334-3)
Oglasila naj se pošljejo na upravništvo
„Slov. Naroda“ pod „Notarski kandidat“.

Glavna slovenska hranilnica in po-
sojilnica v Ljubljani razpisuje mesto

knjigovodje.

Vojašine prosti in trgovsko izobra-
ženi reflektantje naj vložijo natančno oprem-
ljene oferte do 10. oktobra t. l. 2368-1

Predivo, suhe gobe,
vsakovrstno žito
in sadje ter vse
deželne pridelke
kupi
Anton Kolenc
trgovec v Celju.
(2315-3)

Ne skisanim filistrom
ampak
prijateljem humorja
priporočamo
„Navihance“
spisal
Rado Murnik.
Velika 8. Str. 229.
Vsebina:
Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. —
Prisiljeno zelje. — Matura. — Nirvana.
— Ata Žužamaža. — Čačkočikar pa Križ-
kraž. — Peklenski napredek. — Zavozlan
roman. (1832-24)
Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.
Založništvo L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9
priporoča vsem zidariskim
mojstrom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (39)

Poštna hranilnica ček šte. 849.086. Telefon šte. 135.

**Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina. ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882-8) **Dr. M. Hudnik**, predsednik.

Trgovina z železnino (2362-1)
Andr. Druškoviča naslednik
Val. Golob
Ljubljana, Mestni trg šte. 10
priporoča: gumnat cevi za pretakanje vina in piva, pipe, ven-
tile, zamašne stroje in izvlečke, cimente, tehtnice in uteže, meso-
reznice, „Plot“-likala, likala na svitlo in vse druge vrste; peči,
štedilnike, predpečilke, posodo za premoč, umivalne mize,
železno hišno kakor tudi vso kuhinjsko opremo po jako zmernih cenah.
Velika zaloga pristno pozlačenih
nagrobni križev.

Naznanilo in priporočba.

Cenjenemu p. n. občinstvu, gg. pisateljem in založnikom, slavnim ob-
činskim uradom, kr. šolskim svetom in šolskim vodstvom, gg. odvetnikom
in notarjem, trgovcem in podjetnikom ter raznim uradom vljudno na-
znanjam, da sem otvoril čisto na novo z najmodernimi stroji, črkami
in okraski oskrbljeno

tiskarno knjig in umetnin

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 9 in da tu izvršujem vsako
v tiskarsko stroko spadajoče delo.

Priporočam se za blagohotna naročila z zagotovitvijo točne, fine,
solidne in cene posrežbe.

(2352-2) **DRAGOTIN HRIBAR.**

Brzjavka!
S tem si usojam velecenjenim damam
vljudno naznaniti, da pošljem prihodnji
teden apparne novosti damskih klo-
bukov za ogled.
Z velespoštovanjem
J. S. Benedikt.
Dunaj, 25. septembra 1902.

Čedno sobo

brez oprave, v mirni hiši, s popolno
lastnim izhodom, išče miren, državni
uradnik s 1. novembrom t. l. (2356-1)
Ponudbe pod naslovom: „Soba brez
oprave poste restante Ljubljana“.

Učenec

se sprejme takoj (2364)
v kavarno „Egia“ v Ljubljani.

**Infanterijska
častniška uniforma**

kompletna, skoro čisto nova, (porabljava
tudi za enoletnega prostovoljca) se po
ceni prodaja.

Vpraša se v Strelških ulicah št. 12,
l. nadstr., od 6. ure zvečer. (2331-3)

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu
priporočam vljudno svojo **kamno-
seško obrt** ter opozarjam, da
izvršujem naročila na **nagrobne
spomenike**, ker delujem od-
slej brez posredovalca, za
30% ceneje

kakor vsaka druga trvdka.
V zalogi imam veliko številu

spomenikov

iz črnega švedskega sianita v
raznih oblikah

po zelo nizkih cenah.

Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik

kamnosek (2165-4)
Komenskega ulice 26

Ljubljana.

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarn

B. FRAGNER-Jav v Pragi
je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okre-
čuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILLO!
Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. Fragnerja v Pragi,
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogei Nerudove ulice.
Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

== Po pošti razpošilja se vsak dan. ==
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
O. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr. (14-15)